Biblioteca Municipală Deva
SALA DE LECTURĂ

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Steagul roșu

ORGAN AL COMITETULUI MUNICIPAL PETROȘANI AL P.C.R. ȘI AL CONSILIULUI POPULAR MUNICIPAL

ANUL XXIX Nr. 7 074 | DUMINICĂ 30 IULIE 1972 | 4 PAGINI – 30 BANI

„Un obiectiv central al partidului nostru este ca pe baza puternicei baze tehnico-materiale pe care o făurim să asigurăm creșterea în continuare, a nivelului de trai material și spiritual al întregului popor, realizarea deplină a principiului socialist, „de la fiecare după capacitate, fiecăruia după muncă", afirmarea în viață a principiilor eticii și echității socialiste".

(Din Raportul prezentat de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU la Conferința Națională a Partidului Comunist Român)

Voință fermă de acțiune, dăruire plenară în muncă pentru înfăptuirea hotărîrilor Conferinței Naționale a partidului

„Sarcinile stabilite de Conferință sînt sarcinile fiecăruia dintre noi. Să le materializăm în fapte durabile"

Convorbire cu ing. NICOLAE NICORICI, directorul E.M. Uricani

„Alo! Dispecerul? Vezi că la puț s-a pornit ...Da...Da... Să trimiteți și buncăru' mic... ...La Grădinaru ai introdus ce trebuia? Bine! Așa, că-i hibă de n-au! Să meargă ca ceasu', că-i plină mina de cărbune!".

Ora 13... Abia ieșit din schimb, directorul minei Uricani, tovarășul ing. NICOLAE NICORICI se găsea în pragul unei operative la care convocase „pe toți inginerii". Scurta dezbatere se fixase pentru 13,30... Deci, o jumătate de oră îl puteam avea în exclusivitate. Acesta era gîndul reporterului. Dar, socoteala de-acasă... Na-ți-o bună! Iar telefonul! ...Ce să facem, tovarășe director general? Pregătim luna august! Preliminarul trebuie dat! Alo! Da?! S-a aranjat cazarea, toți ce-i nevoie... Dacă ne-ați trimite încă o brigadă, e-n regulă, nu mai avem probleme... Nici nu ne gîndim să vă facem greutăți. Și luna asta vom realiza planul. Nu-i cazul să ne mai sunați... În cîteva zile vom redresa situația, totul va reveni la normal. Alo, da... ...Ieri? O producție maximă: 2 900 de vagonete!".

În fine, liniște... „Ne-a mai rămas pentru convorbirea planificată timp puțin... Atunci, să-i „tragem" tare:

— Am înțeles că dificultatea în care se află mina în momentul de față nu descurajează colectivul de aici, ci — dimpotrivă — îl ambiționează să depășească impasul temporar și că sînteți cu toții ferm hotărîți să vă onorați și în această lună sarcinile de plan, așa cum ați făcut-o și pînă acum, în primul semestru al anului...

— Da! Planul pe luna în curs va fi realizat! Vom da producția preliminată, dar vom efectua totodată și cei 800 ml de pregătiri și cei 320 ml de lucrări de investiții pe care-i avem de făcut. Ne-a împiedecat mult o avarie la puțul 4, singura cale de evacuare a produsului extras. Am pierdut într-o zi 2 000 de tone. Plus decuplările de curent, pret de două nopți. Dar dacă mergem în ritmul ăsta, adică chiar dacă vom da în medie 2 500 de tone la zi, vom urca cu un procent de 24 de ore și finele lunii ne va găsi mulțumiți...

— Pe ce vă fundamentați supoziția, am spune, certitudinea că veți îndeplini planul pe iulie?

— Fiecare loc de muncă al frontului nostru activ a fost „zonat" cu cifre ferme. Să fiu mai explicit: colectivul de conducere a făcut preliminări maxime în ceea ce privește volumul de cărbune care trebuie extras, prevăzîndu-se responsabilități directe. Fiecare factor din conducerea minei și a sectoarelor, pe lîngă atribuțiile firești de serviciu, răspunde în mod nemijlocit de cîte o zonă productivă. S-a luat o măsură expresă, în consonanță cu valoroasele inițiative care au stimulat în ultima vreme harnicele brigăzi de mineri din Valea Jiului și anume: în porțiunile de zăcămînt unde a fost posibil s-a afectat fiecărei brigăzi cîte două locuri de muncă și în felul acesta capacitatea producției e mai bine folosită. Cazul formațiilor de lucru conduse de mineri capabili ca NISTOR HRINCESCU, — aceste a realizat recent, cu ortacii săi 4 metri în TH 6, într-un singur schimb, cu un randament de 22 tone pe post! —, CONSTANTIN GRĂDINARU, MIHAI CEUCA, BAJAN — venit de la Țebea — și alții, este elocvent în sensul amintit. De fapt, s-au atacat și noi lucrări în stratele 17-18, în blocurile III A și V/1. Mai dificil sînt de soluționat problemele de transport, avem concentrare de producție mare în unitatea de timp. Factorii de conducere ai sectorului de transport lucrează în schimburi suprapuse, iar muncitorii destinați să efectueze reviziile curente ale locomotivelor, de exemplu, se deplasează pe traseu, pentru a cîștiga minute de „aur"...

Nu ne va mai „încurca" nimic pentru a ne realiza ritmic sarcina de plan în creștere, dacă puțul 3 cu schip va intra în exploatare normală în 15 august, conform ultimului termen al T.C.M.M.-ului și al I.R.E.D.-ului, care realizează punerea la punct a aprovizionării cu energie electrică...

— Ați avut cinstea de a face parte din delegația care a reprezentat detașamentul comuniștilor din Valea Jiului la înaltul for de conducere al partidului. Cu ce învățăminte ați revenit în mijlocul colectivului?

— Dezbaterile profunde, cu amplu caracter constructiv, raportul secretarului general al partidului, cu rezonanță fără precedent în inimile tuturor constructorilor societății socialiste multilateral dezvoltate, mi-au confirmat un principiu de viață: că trebuie muncit cu stăruință și abnegație „pe tot frontul", cum vine vorba, fiecare să fie un participant activ, cu brațele și cu mintea, la efortul uriaș al țării de cucerire a piscurilor progresului și civilizației. O pîrghie sigură care se cere acționată pentru obținerea acestui deziderat, ridicarea productivității muncii. A realiza — și va trebui să facem acest lucru — cincinalul în patru ani și jumătate nu-i deloc ușor. Ce se impune în mod expres la unitatea noastră? Să facem cu toții tot ce este posibil pentru a onora exemplar, ritmic, sarcinile de plan, numai așa cîștigul mediu pe exploatare — deci nivelul de trai al minerilor noștri — va crește în continuare. Va trebui să urmărim cu atenție deosebită realizarea indicatorilor de eficiență ai activității economice, mai ales prețul de cost. În ultimele două luni s-au înregistrat aici scăderi îmbucurătoare, economiile raportate le dorim însă și mai mari. Încă un aspect asupra căruia va trebui să insiste toți factorii răspunzători de producția minei, comuniștii, întregul nostru colectiv: întărirea disciplinei în baza unor forme civilizate, crearea unor relații optime între diferitele trepte ierarhice, în fond urmărindu-se un scop unic: realizarea planului de stat, a sarcinilor încredințate de partid. Sarcinile stabilite de Conferința Națională sînt sarcinile fiecăruia dintre noi. Să le materializăm în fapte durabile! Nu vorbe fără miez, ci treabă serioasă, depusă cu ardoare și sîrguință. Nu angajamente formale, ci realizări certe! Dacă vrem să ne exprimăm atașamentul față de spiritul înalt, partinic, cu adevărat înțelept al hotărîrilor adoptate de forul suprem de conducere al partidului, apoi s-o facem numai și numai în acest mod demn.

Convorbire realizată de ing. Traian MULLER

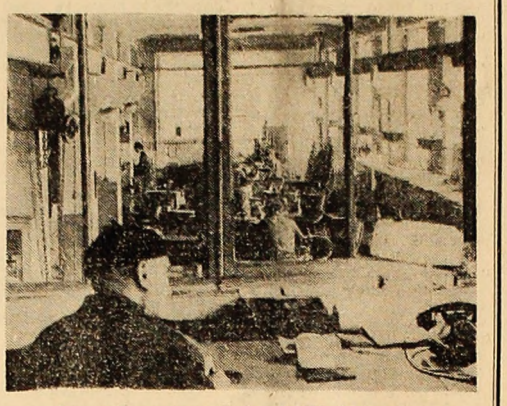

Aspect din secția sculărie a U.U.M. Petroșani.

Foto: ION LEONARD

Randamente sporite

Colectivul de muncitori, tehnicieni și ingineri ai sectorului I al minei Petrila și-a intensificat eforturile în zilele imediat următoare Conferinței Naționale, reușind să producă peste sarcina perioadei de la începutul lunii pînă ieri 343 tone cărbune.

Brigada condusă de Vasile Avarvarei care s-a situat de la începutul anului în fruntea brigăzilor de mineri din sector adaugă celor 1 300 tone cărbune extrase peste plan pe primul semestru un plus de 129 tone în primele douăzeci și cinci de zile ale acestei luni. Rezultatul obținut este urmarea firească a organizării superioare a muncii în abatajul cameră din stratul 5 în care lucrează, a bunei gospodăriri și a unei discipline ferme.

Minerii celor patru schimburi conduse de Ion Babană, Ștefan Purece, Simion Mihoci și Victor Dumitru „stăpînind" toți meseria minerească obțin continuu succese pe seama depășirii randamentelor stabilite prin foile de acord. Aceasta este concretizată și în această lună prin cele 150 kg/post realizate peste sarcina de randament preliminară.

TINERI ÎN ACȚIUNE

Elocvente mărturii ale entuziasmului arzător depus pe filele jurnalului marii întreceri, zilnic, de zeci și zeci de colective de tineri sînt cîteva din faptele lor pe care le inserăm azi, în aceste rînduri:

● *E.M. URICANI. Uteciștii din organizațiile nr. 5, nr. 7 și nr. 8, constituiți adhoc în „brigăzi de tineret", au avansat conducerii minei, organizației de partid o propunere: să li se permită intrarea, după orele de serviciu, în subteran, pentru a contribui mai substanțial la suplimentarea sporului de cărbune extras în cinstea mărețului eveniment din viața țării. Rezultatul — cîteva sute de tone de cărbune în plus la „activul" exploatării!*

● *E.M. PETRILA. Brigada de tineret condusă de Arpad Kadar, raportează, în ziua de 20 iulie, depășirea cifrei de 18 ml la inaintări. Continuînd în același ritm, angajamentul asumat, pe luna în curs, va putea fi net depășit!*

● *E.M. LONEA. Brigada de tineret condusă de Constantin Chițoi, una dintre brigăzile exploatării al cărei entuziasm în muncă este recunoscut, a raportat, în ziua de 20 iulie, o depășire a planului cu 150 tone. Pentru a adăuga renumelui brigăzii încă cîteva... valențe, Constantin Chițoi și ortacii săi s-au angajat: „Vom mai da, pînă la sfîrșitul lunii, încă 150 tone suplimentar!".*

Alte trei brigăzi de tineret, de la aceeași exploatare, recent constituite din rîndul uteciștilor strungari, s-au angajat să confecționeze, în aceste zile, cît mai multe piese de schimb pentru stîlpii hidraulici, evident după orele de program.

V. T.

Recunoștința fierbinte a celor vîrstnici

Am trăit zilele trecute un moment istoric de cea mai mare importanță pentru poporul nostru, marcat prin magistralul raport prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a P.C.R., în care sînt amplu analizate problemele dezvoltării și perfecționării în continuare a vieții economice și sociale, pentru edificarea deplină a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră.

Document de inestimabilă valoare teoretică și practică, Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Conferința Națională a partidului, indică direcțiile și căile sigure pentru realizarea și depășirea prevederilor cincinalului 1971-1975, ale dezvoltării patriei noastre în perspectivă, ale creșterii nivelului de trai al poporului român. Examinînd astfel de probleme, de importanță determinantă pentru poporul țării, Conferința se înscrie în istoria României socialiste, ca un moment crucial pentru prosperitate și civilizație. Se poate afirma cu certitudine că nu există domeniu de viață și sector de activitate umană și socială asupra căruia raportul Conferinței să nu-și fi spus cuvîntul.

În mod deosebit am reținut referirile privind creșterea bunăstării materiale și spirituale a poporului, țelul suprem al politicii partidului, și însăși rațiunea de a fi, a construcției socialismului.

„Partidul manifestă o grijă constantă în spiritul principiilor echității noastre socialiste, pentru justa recompensare a oamenilor muncii care nu mai pot lucra, pentru asigurarea unei bătrînețe lipsite de griji a cetățenilor țării. În acest spirit — arată raportul — Comitetul Central a hotărît ca pînă la sfîrșitul acestui an să se majoreze și pensiile de asigurări sociale de stat. Creșterea se va realiza diferențiat, urmărindu-se atenuarea deosebirilor existente în cadrul unela și aceleași categorii de pensionari".

Iată, așadar măsuri de mare însemnătate pe care — în spiritul echității socialiste — conducerea partidului nostru le-a preconizat și care au găsit un profund ecou în rîndul oamenilor muncii din municipiul nostru, în special în rîndul pensionarilor.

Sînt nespus de mulțumit, că, prin aceste rînduri îmi pot exprima nu numai satisfacția pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor înaintați în vîrstă, ci și hotărîrea mea, a noastră a tuturor celor care am muncit pentru acest prezent fericit, de a lupta în continuare cu puterile de care dispunem pentru înfăptuirea neabătută a hotărîrilor Conferinței Naționale a partidului.

Vasile BARDOCZ
pensionar Petroșani

PROIECT
CODUL MUNCII

Potrivit hotărîrii Conferinței Naționale a P.C.R., se supune dezbaterii publice proiectul Codului Muncii.

Observațiile și sugestiile oamenilor muncii vor fi trimise pînă la 30 septembrie Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România și Ministerului Muncii, comisiilor economice ale comitetelor județene de partid, redacțiilor organelor de presă locale și centrale.

În Republica Socialistă România exploatarea omului de către om a fost desființată pentru totdeauna, economia națională, relațiile sociale se întemeiază pe proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție, întreaga putere politică și economică aparține poporului, liber și stăpîn pe soarta sa. Eroica noastră clasă muncitoare își îndeplinește cu cinste misiunea sa istorică de clasă conducătoare a societății, mobilizează eforturile întregului popor pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

Prin politica sa marxist-leninistă, care corespunde aspirațiilor vitale ale întregii națiuni, Partidul Comunist Român, forța politică conducătoare a societății noastre socialiste, asigură creșterea impetuoasă a forțelor de producție, perfecționarea organizării întregii societăți, adîncirea democrației, dezvoltarea conștiinței socialiste, promovarea în raporturile sociale a principiilor eticii și echității socialiste.

În procesul revoluției și construcției socialiste s-a făurit alianța clasei muncitoare cu țărănimea, intelectualitatea și celelalte categorii de oameni ai muncii, s-a creat și se dezvoltă unitatea moral-politică a întregului popor în jurul Partidului Comunist Român.

Crearea și dezvoltarea proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție formează temelia relațiilor sociale de tip nou, de întrajutorare și colaborare între toți oamenii muncii, de la orașe și sate — români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități — înfrățiți în procesul muncii, în opera de făurire a socialismului și comunismului în patria noastră.

Stăpîni pe mijloacele de producție, pe toate bunurile materiale, cetățenii patriei noastre au devenit, în același timp, făuritorii conștienți ai propriului lor viitor. În dubla lor calitate, de producători și în același timp de proprietari ai mijloacelor de producție, oamenii muncii, singurii beneficiari ai tuturor bunurilor materiale și spirituale, participă la conducerea treburilor economice și sociale; ca deținători suverani ai puterii politice și economice, ei participă la gospodărirea avuției naționale, la conducerea treburilor obștești, la guvernarea întregii țări.

În condițiile societății socialiste, în care dreptul la muncă este garantat, fără nici un fel de discriminare, și în care se înfăptuește vechiul deziderat al clasei noastre muncitoare — „nici muncă fără pîine, nici pîine fără muncă" — fiecare cetățean apt de muncă are, potrivit Constituției, îndatorirea de onoare de a munci. Nimănui nu-i este îngăduit să realizeze venituri ca urmare a însușirii muncii altora, fiind interzisă obținerea de cîștiguri pe altă cale decît prin munca proprie, utilă societății.

Munca reprezintă o necesitate pentru existența și progresul societății, pentru formarea și dezvoltarea multilaterală a personalității umane.

Partidul Comunist Român și statul nostru acordă o atenție deosebită educării tuturor membrilor societății, și în primul rînd a tineretului, prin muncă și pentru muncă, stimulării responsabilității sociale pentru calitatea și eficiența muncii depuse. În orînduirea socialistă, munca și rezultatele sale constituie criteriul fundamental de apreciere a meritelor fiecărula; munca pentru sine și munca pentru societate formează o unitate indisolubilă, se condiționează reciproc, spre bunăstarea fiecărui om al muncii și propășirea întregii societăți.

Muncind neobosit pentru continua înflorire a patriei sale, poporul român este în același timp un factor activ în viața internațională, în lupta pentru libertate și progres în întreaga lume, îmbină organic patriotismul socialist cu internaționalismul proletar.

(Continuare în pag. a 2-a)

FOARTE BINE!

Punerea în funcțiune a noului puț cu schip prin care urmează să se extragă întreaga producție a E.M. Vulcan, (puțul „7 Noiembrie" nu mai face față volumului actual de transport) a preocupat mult conducerea exploatării. Începerea probelor tehnologice, ridică unele probleme tehnice. Una din aceste probleme: confecționarea ghidajelor metalice. Pentru procurarea lor s-au întreprins studii și căutări pentru găsirea modalității de confecționare a ghidajelor respective cu posibilități proprii. Și pînă la urmă aceste posibilități au fost identificate. Conducerile sectorului electromecanic și atelierului mecanic au înțeles să facă tot ce le stă în putință pentru a valorifica rezervele tehnice, experiența existentă la mina Vulcan, privind autodotarea. Sarcina confecționării ghidajelor metalice pentru noul puț cu schip a fost încredințată comunistului **Victor Rapoițean.** Echipa sa formată din lăcătușii **Alexandru Vlădoiu, Teodor Cosmas și Nicolae Duna** și-a asumat răspunderea de a executa lucrarea la timp, de bună calitate. I s-au creat pentru aceasta și condițiile necesare; au fost confecționate diferite dispozitive, bancuri, o macara manuală absolut necesare în operațiile de construire a ghidajelor. Îndrăzneala, inițiativa, dăruirea conștientă a fiecărui membru al echipei au învins greutățile, astfel că în ziua de 12 iulie a.c. cele 157 ghidaje metalice pentru noul puț cu schip de la mina Vulcan — fiecare valorînd peste 1500 de lei — au primit din partea comisiei de recepție calificativul „foarte bine".

Un cald FOARTE BINE și felicitări adresăm și noi lăcătușului Victor Rapoițean și ortacilor săi.

După o corespondență trimisă de Tudor MUCUȚA

Șeful de schimb Mihai Malinaș, (mijloc) cu ortacii Andrei Albert și Stelian Cotirță din brigada lui Constantin Peloiu, fac un bilanț după ieșirea din șut.

Pentru oțelării: 380 tone de fier vechi

Preparatorii petrileni au continuat, cu bune rezultate, acțiunea de colectare a metalelor vechi din fiecare colț al uzinei.

De la începutul anului și pînă în prezent, colectivul preparației a colectat și expediat oțelăriilor hunedoreni cantitatea de 384 tone fier vechi, adică cu 74 tone mai mult decît a fost planificat.

Contribuția cea mai însemnată la această realizare au adus-o brigăzile de întreținere de la secția preparare, precum și muncitorii de la prelucrare, gospodărie, transport și tinerii din organizația U.T.C. a uzinei.

De incandescența arcului voltaic

Vizita a început cu o remarcă:

— Trebuia să veniți mîine...

Puțin contrariat, îl întreb pe secretarul organizației de bază al secției brichetaj, a preparației Petrila:

— Nu aveți „realizări"? Știam că vă numărați întotdeauna printre fruntași...

— Nu e vorba de asta. Mîine am fi avut o ședință. Și la o ședință oamenii se „aprind"... aflați mai multe...

Și totuși, grație amabilității ing. Siltriu Constantinescu, șeful secției preparare a preparației am aflat destule...

...Primul semestru al anului a însemnat realizarea planului în proporție de 102,9 la sută. Traduse în tone, acești 12,9 la sută înseamnă un „plus" de 4 737 tone brichete. Luna iulie, cea mai FIERBINTE lună a anului nu se putea „aborda" decît cu rezultate de temperatura arcului voltaic. Pînă acum depășirile de plan sînt de 11,9 la sută. Zilnic secția brichetaj realizează peste 1 800 tone de brichete...

Despre inginerul SILVIU CONSTANTINESCU îmi vorbesc oamenii (un om energic, entuziast, adevărat INGINER — opinia cinevaș sau, și mai exact, „cifrele". Din 1968 de cînd conduce această secție, oamenii săi au dat peste plan peste 56 mii tone brichete. Planul a fost realizat zi de zi, lună de lună...

Intru cu secretarul organizației de bază a secției brichetaj, tov. CONSTANTIN POPESCU, în secție.

Oamenii au chipuri de cărbune. Numai albul ochilor e mai strălucitor. Rog însoțitorul să-mi spună cîte ceva despre ei. Îmi dau seama că l-am cam pus în încurcătură.

— Cam greu. Toți sînt parcă la fel de buni. Să-i dau pe toți nu se poate. Să-i „uit" pe cîțiva dintre ei aș greși. Notați totuși: maiștrii Alexandru Felea, Petru Vintan, Aurel Todea, șeful de echipă Constantin Bușoniu, mecanicii de presă Ștefan Bilbă, Adam Cepoi, apoi pe Eugen Pop, Cornel Ursa. Să-i dăm și pe cei mai proaspeți „eroi": cei cu intervenția la malaxorul nr. 1, Grigore Toderie, Ștefan Barcsay, Cornel Ursa, Eugen Pop.

— I-am mai scris o dată. — Scrieți-i de două ori că merită...

Depășirile substanțiale, de lună cu lună, de zi cu zi, realizate de acest harnic colectiv vorbesc convingător. Ne gîndim acum să majorăm angajamentele, depășite de pe acum.

Lucian STROCHI

(Urmare din pag. a 4-a)

proiectare cu studii superioare din organizațiile respective.

Salariile tarifare ale funcțiilor de geologi, chimiști, fizicieni, economiști, matematicieni etc., utilizate în atelierele de proiectare, sînt cele aprobate pentru funcțiile corespunzătoare din unitățile din grupa III de ramuri.

Salariile tarifare ale personalului din aparatul funcțional sînt cele aprobate pentru funcțiile corespunzătoare din unitățile din grupa V de ramuri. La unitățile de proiectare care au secțioare și ateliere de producție cu sarcini importante, specifice altor ramuri, salariile personalului respectiv și din aparatul funcțional sînt cele prevăzute pentru grupa de ramuri corespunzătoare.

ART. 117. — În activitatea de proiectare se va utiliza cu precădere forma de salarizare în acord global, suma pe lucrări stabilindu-se în așa fel încît să exprime în mod cît mai real cantitatea și calitatea muncii necesare pentru executarea lor.

Personalul de proiectare care lucrează în acord global primește, pe parcursul elaborării proiectului sau lucrării, avansuri lunare, reprezentînd 80 la sută din salariul tarifar de încadrare, dar nu mai mult de 80 la sută din suma stabilită pe proiect sau lucrare.

La predarea proiectului sau lucrării, suma totală stabilită pe lucrare se repartizează pe membrii colectivului, în funcție de contribuția fiecăruia. Din suma cuvenită fiecărui membru al colectivului se scad avansurile primite pe parcursul elaborării proiectului sau lucrării, se reține o parte de 10 la sută, restituibilă după intrarea în funcțiune a lucrării respective și realizarea indicatorilor tehnico-economici prevăzuți în proiectare, iar diferența se plătește proiectantului respectiv.

Cu acordul proiectanților, în locul reținerilor pe proiect ce se fac pînă la realizarea lucrărilor și atingerea parametrilor, se poate reține personalului de proiectare o cotă din salariul tarifar, pînă la constituirea unei garanții, care să reprezinte între 20 la sută și un salariu tarifar lunar, diferențiată în raport de natura lucrărilor ce se execută și de durata pe care o au în mod obișnuit lucrările.

ART. 118. — Printre indicatorii care condiționează acordarea salariilor tarifare personalului organizațiilor de proiectare, următoarele sarcini și indicatori stabiliți pe grupe de personal sînt obligatorii:

— pentru personalul de conducere și personalul din compartimentele funcționale, predarea la termen a proiectelor și calitatea acestora confirmată de lipsa reclamațiilor;

— pentru personalul de proiectare, respectarea termenelor de predare a proiectelor și realizarea indicatorilor tehnico-economici prevăzuți în proiectul lucrării respective;

— pentru membrii permanenți ai comisiilor tehnico-economice, calitatea proiectelor și lucrărilor avizate, confirmată de lipsa de reclamații.

ART. 119. — (1) În scopul stimulării personalului din organizațiile de proiectare în căutarea și adoptarea unor soluții care să ducă la reducerea valorii investițiilor, la realizarea unor indicatori tehnico-economici superiori sau în găsirea altor căi de obținere a unei eficiențe economice sporite, se pot acorda recompense pentru realizarea de economii, ca efect al soluțiilor de proiectare.

(2) La proiectele elaborate la care se obține o eficiență sporită, ce poate fi determinată ca mărime, se pot acorda recompense atît personalului din organizațiile de proiectare cît și celui din unitățile de execuție, furnizoare de utilaje, beneficiare ale investiției și din alte unități, care au contribuit la obținerea economiilor.

Fondul de recompense se constituie dintr-o parte de pînă la 10 la sută din economiile efective realizate, față de indicatorii tehnico-economici aprobați prin studiile tehnico-economice.

(3) Pentru elaborarea unor proiecte care se evidențiază prin concepția generală și soluțiile constructive alese, obținîndu-se o eficiență sporită, care creează economii ce nu pot fi măsurate, deoarece apar în timp și sînt răspîndite la un număr mare de beneficiari ai soluției proiectate, se pot acorda recompense personalului din organizațiile de proiectare, care a participat efectiv la elaborarea și realizarea proiectelor respective, dintr-un fond constituit prin aplicarea unei cote de 0,5 la sută asupra fondului de salarii planificat anual, fără a se depăși 25 la sută din fondul de premiere anuală (gratificații) din beneficiile realizate de organizația de proiectare. Acest fond se plătește din beneficiile realizate, în afara fondului de salarii planificat.

(4) Totalitatea premiilor și recompenselor de care poate beneficia un salariat pe baza prevederilor alin. (2) și (3), inclusiv premiile anuale din beneficii, nu poate depăși, în cursul unui an calendaristic, 6 salarii tarifare lunare de încadrare.

ART. 120. — Pentru realizarea de proiecte care se valorifică la export sau a unor proiecte care duc la micșorarea importului de mașini, utilaje sau materii prime, se pot acorda recompense personalului de proiectare care a participat efectiv la elaborarea acestora. Recompensele se acordă dintr-un fond de pînă la 5 la sută din echivalentul în lei a valutei realizate sau economisite.

ART. 121. — Nomenclatorul funcțiilor și clasele de salarizare, precum și alte reglementări specifice, cu privire la salarizarea personalului din unitățile de proiectare, sînt prevăzute în anexele legii.

b) În unitățile de operațiuni bancare și de asigurări

ART. 122. — Remunerarea muncii personalului din unitățile de operațiuni bancare și de asigurări trebuie să cointereseze acest personal la realizarea în bune condiții a sarcinilor legate de finanțarea și creditarea producției și investițiilor, de perfecționarea controlului prin leu a eficienței activității economice, de asigurarea unei circulații bănești normale, precum și de atragerea disponibilităților bănești ale populației.

ART. 123. — Salariile tarifare ale personalului încadrat în funcții de execuție și de conducere în unitățile de operațiuni bancare și de asigurări, se diferențiază pe categorii de unități fiind corelate cu salariile din următoarele grupe de ramuri:

— sucursalele băncilor, grupa a IV-a de ramuri;

— direcțiile A.D.A.S. și C.E.C., grupa a V-a de ramuri;

— direcțiile Loto-Pronosport, grupa a VI-a de ramuri.

ART. 124. — Salariile tarifare pentru personalul din unitățile de operațiuni bancare și de asigurări se acordă integral, corespunzător timpului lucrat, la realizarea în întregime a sarcinilor individuale sau colective, care decurg din planul de stat, din alte acte normative, din planul de muncă al unității, precum și din regulamentele de organizare și funcționare.

ART. 125. — La unitățile de operațiuni bancare premiile anuale (gratificațiile) se acordă dintr-un fond ce se constituie prin aplicarea unei cote de 2 la sută asupra fondului de salarii planificat anual. Fondul de premiere anuală se repartizează întregului personal, proporțional cu salariul tarifar de încadrare și cu timpul lucrat, inclusiv — acolo unde este cazul — indemnizația acordată cadrelor de conducere. Premiul maxim ce se poate acorda este de un salariu tarifar lunar.

ART. 126. — Casa de Economii și Consemnațiuni va putea acorda premii salariaților altor unități, care au obținut cele mai bune rezultate în acțiunea de atragere a disponibilităților bănești ale populației, în limita unui fond anual prevăzut în planul de cheltuieli aprobat.

ART. 127. — Nomenclatorul funcțiilor, clasele de salarizare și celelalte reglementări specifice, cu privire la remunerarea personalului din unitățile de operațiuni bancare și de asigurări, sînt prevăzute în anexele legii.

c) În centrele de calcul electronic

ART. 128. — Salariile tarifare ale personalului de execuție tehnic, economic și de altă specialitate și ale personalului de conducere, din centrele de calcul electronic, sînt stabilite după salariile prevăzute pentru grupa a III-a de ramuri. Salariile tarifare ale cadrelor de conducere sînt diferențiate pe 4 grade de organizare a acestor centre.

Salariile tarifare ale personalului din aparatul funcțional sînt cele stabilite pentru funcțiile corespunzătoare din unitățile din grupa V de ramuri.

ART. 129. — Salariile tarifare ale personalului de specialitate, cu studii superioare, din centrele de calcul electronic se diferențiază pe funcții și grade profesionale, fiind ierarhizate astfel:

— analist principal gradul I, programator principal gradul I	1,48
— analist principal gradul II, programator principal gradul II	1,27
— analist principal gradul III, programator principal gradul III	1,09
— analist, programator	1,00

Numărul analiștilor (programatorilor) principali gradul I se aprobă de conducerile ministerelor, celorlalte organe centrale sau comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, în limita a 6 la sută, iar cel al analiștilor (programatorilor) principali gradul II, în limita a 20 la sută din numărul total al personalului de specialitate cu studii superioare, din unitățile de calcul electronic respective.

ART. 130. — Nomenclatorul funcțiilor, clasele de salarizare și indemnizațiile de conducere, precum și celelalte reglementări specifice cu privire la salarizarea personalului din unitățile de calcul sînt cele prevăzute în anexele legii.

B. Activități social-culturale

a) În domeniul învățămîntului

ART. 131. — Sistemul de salarizare a personalului din unitățile de învățămînt trebuie să contribuie la cointeresarea materială a acestuia pentru îmbunătățirea continuă a activității de instruire și educare a tinerelor generații, de însușire de către acestea a culturii generale, a cunoștințelor de specialitate și a deprinderilor practice necesare exercitării, la absolvire, a unor activități utile societății, în vederea integrării active în viața socială, precum și de formare a concepției științifice despre natură și societate, de cultivare a dragostei față de patrie și popor, față de idealurile de pace, înțelegere între popoare și progres social.

ART. 132. — (1) Salariile tarifare ale personalului didactic se diferențiază, la fiecare funcție și grad didactic, în raport cu calitatea activității instructiv-educative și științifice și cu vechimea în învățămînt, printr-un număr de 5 gradații care se acordă din 5 în 5 ani de activitate în învățămînt. La cadrele didactice salariile tarifare astfel stabilite cuprind și sporul pentru vechime. Pentru cadrele didactice definitivate, care-și desfășoară activitatea în localitățile rurale cu condiții deosebite, vechimea pentru acordarea unei gradații se poate reduce la 3 ani. Pentru cadrele didactice cu rezultate deosebite în activitate, de la toate formele de învățămînt, vechimea pentru acordarea gradațiilor se poate reduce la 4 ani.

(2) Ierarhizarea salariilor tarifare ale principalelor funcții didactice este următoarea:

a) În învățămîntul preșcolar, obligatoriu de cultură generală, liceal, profesional și tehnic

Nr. crt.	Denumirea funcției	Vechimea în învățămînt					
		1-5 ani	5-10 ani	10-15 ani	15-20 ani	20-25 ani	peste 25 de ani
1.	Profesor cu studii superioare universitare						
	— gradul didactic I	—	1,80	1,99	2,09	2,30	2,42
	— gradul didactic II	—	1,56	1,72	1,00	1,99	2,09
	— definitiv	1,34	1,41	1,56	1,64	1,80	1,80
2.	Profesor cu institut pedagogic de 3 ani						
	— gradul didactic I	—	1,56	1,72	1,80	1,09	2,09
	— gradul didactic II	—	1,34	1,48	1,56	1,72	1,80
	— definitiv	1,15	1,21	1,34	1,41	1,56	1,64
3.	Învățător cu liceul pedagogic						
	— gradul didactic I	—	1,34	1,41	1,48	1,64	1,72
	— gradul didactic II	—	1,15	1,21	1,28	1,41	1,48
	— definitiv	1,00	1,05	1,10	1,15	1,28	1,34

b) În învățămîntul superior

Nr. crt.	Denumirea funcției	Vechimea în învățămînt					
		3-5 ani	5-10 ani	10-15 ani	15-20 ani	20-25 ani	peste 25 de ani
1.	Profesor	—	—	1,90	2,00	2,10	2,19
2.	Conferențiar	—	1,55	1,62	1,71	1,81	1,90
3.	Lector	1,10	1,15	1,21	1,33	1,40	1,55
4.	Asistent	1,00	1,05	1,10	1,15	1,21	1,33

(3) Salariile tarifare ale cadrelor didactice care își desfășoară activitatea în unități de învățămînt de cultură generală, liceal, profesional și tehnic cu condiții deosebite pot fi cu 1-3 clase de salarizare mai mari decît ale celor care activează în unitățile de învățămînt obișnuite.

ART. 133. — (1) Cadrele didactice care, în afara obligațiilor de serviciu ale funcției didactice, îndeplinesc funcții de director și director adjunct de unitate-școlară și de șef de catedră în învățămîntul superior, primesc pe lîngă salariul tarifar indemnizații lunare, care fac parte din salariul tarifar al funcției didactice.

(2) Pentru îndeplinirea funcțiilor de rector, prorector, decan, prodecan, director educativ de cămine studențești, precum și pentru îndeplinirea altor funcții sau activități didactice, prestate în afara obligațiilor de serviciu de la funcția didactică de bază, remunerarea se face cu indemnizații lunare, care nu fac parte din salariul tarifar.

ART. 134. — Cadrelor didactice definitivate sau titularizate în învățămînt, încadrate la ultima gradație, care au obținut rezultate deosebite în activitatea de învățămînt și au o vechime de cel puțin 25 ani în învățămînt, li se poate acorda o gradație de merit, în limita fondului de salarii planificat.

Cadrele didactice cărora li se acordă gradație de merit au salariile tarifare majorate cu 2 clase de salarizare, față de cele prevăzute la ultima gradație, la vechimea de peste 25 ani.

ART. 135. — (1) Personalul din unitățile de învățămînt beneficiază de premii anuale (gratificații) dintr-un fond ce se constituie prin aplicarea unei cote de 2 la sută asupra fondului de salarii planificat anual. Fondul de premiere se repartizează în raport cu contribuția fiecărui salariat la bunul mers al activității unității din care face parte. Pentru cele mai bune rezultate obținute în cadrul concursurilor de material didactic și pentru stimularea manifestărilor didactice și educative, personalul didactic poate fi premiat, din fondurile speciale destinate acestui scop, conform reglementărilor în vigoare.

(2) Comandanții instructori ai detașamentelor de pionieri pot fi premiați pentru rezultatele obținute, dintr-un fond anual de premii repartizat de Consiliul de Miniștri la dispoziția Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

(3) Cadrele didactice și personalul tehnic-ajutător de specialitate din învățămîntul superior care au participat la lucrările de cercetare, proiectare, expertize, analize de laborator și alte lucrări de acest fel, executat pe bază de contracte de colaborare, pot beneficia de premii, în limita unei cote de pînă la 40 la sută din veniturile nete realizate din sumele încasate, dacă lucrările respective au fost predate la termen și de calitate corespunzătoare. Premiile individuale nu pot depăși 25 la sută din salariul tarifar realizat în perioada pentru care se face premierea.

ART. 136. — Cadrele didactice și specialiștii din producție sau din alte domenii de activitate pot fi remunerați prin plata cu ora pentru activitatea didactică de predare, seminarii, lucrări practice, desfășurată în afara obligațiilor de muncă de la funcția de bază, pentru acoperirea unor posturi vacante sau ai căror titulari lipsesc temporar, precum și pentru îndeplinirea unor activități didactice, pentru care nu se justifică înființarea unor posturi.

Totalul sumelor încasate pentru îndeplinirea de activități didactice plătite cu ora nu poate depăși, în medie pe an școlar (universitar), 50 la sută din salariul funcției didactice îndeplinite. Normele privind remunerarea prin plată cu ora se stabilesc de Consiliul de Miniștri.

ART. 137. — Nomenclatorul funcțiilor, clasele de salarizare, precum și celelalte reglementări specifice din unitățile de învățămînt, de toate gradele și din unitățile aparținînd învățămîntului sînt prevăzute în anexele legii.

b) În domeniul ocrotirii sănătății

ART. 138. — Aplicarea sistemului de salarizare în unitățile sanitare trebuie să stimuleze sporirea continuă a eficienței activității personalului din acest sector, îndreptată spre ridicarea nivelului de îngrijire a sănătății populației, prin intensificarea și ridicarea nivelului calitativ al acțiunilor profilactice și curative, printr-o înaltă ținută profesională și etică, solicitudine și grijă față de om, prin continua îmbunătățire a pregătirii de specialitate, prin perfecționarea din toate punctele de vedere a ocrotirii sănătății publice în țara noastră.

ART. 139. — Salariile tarifare ale personalului medico-sanitar se stabilesc pe funcții și grade profesionale, diferențiate în raport de nivelul de pregătire și condițiile specifice de muncă. Pentru funcțiile medico-sanitare cu pregătire superioară, precum și pentru personalul mediu și auxiliar sanitar, salariile tarifare se stabilesc pe un nivel de bază și 6 gradații, iar pentru personalul elementar sanitar pe 5 gradații.

ART. 140. — Ierarhizarea salariilor tarifare la nivel de bază a personalului de specialitate medico-sanitară, cu pregătire superioară și medie, este următoarea:

Nr. crt.	Denumirea funcției	Coeficient de ierarhizare
1.	Medic primar de specialitate	2,07
2.	Medic specialist	1,79
3.	Medic primar de medicină generală	1,88
4.	Medic principal de medicină generală	1,71
5.	Medic, medic secundar	1,55
6.	Farmacist principal	1,62
7.	Farmacist	1,47
8.	Asistent medical principal	1,26
9.	Asistent medical	1,00

ART. 141. — Salariile tarifare ale personalului medico-sanitar, care lucrează în mediul rural sau în unele locuri și specialități cu condiții deosebite de muncă, sînt mai mari cu 1—2 clase de salarizare.

ART. 142. — Pentru rezultate deosebite obținute în asistența medicală a bolnavilor și în activitatea științifică medicală se poate acorda, în limita fondului de salarii planificat, gradația de merit, cadrelor medicale încadrate la ultima gradație și care au o vechime în munca sanitară de peste 25 de ani. Cadrelor cărora li se acordă gradația de merit au salarii tarifare majorate cu două clase de salarizare.

ART. 143. — Cadrele medico-sanitare care îndeplinesc funcții de conducere primesc, pe lîngă salariul tarifar corespunzător funcției sau gradului profesional, indemnizații de conducere lunare, diferențiate în raport cu mărimea unității pe care o conduc. Aceste indemnizații fac parte din salariul tarifar.

ART. 144. — Personalul medical care locuiește și lucrează în circumscripțiile sanitare rurale cu condiții grele și foarte grele de muncă, stabilite ca atare de Ministerul Sănătății cu acordul Ministerului Muncii, primește o indemnizație lunară de 200—400 lei, iar personalul mediu și auxiliar sanitar care lucrează în aceleași condiții, o indemnizație lunară de 100—200 lei.

ART. 145. — În vederea acoperirii unor posturi vacante și în limita posturilor normate la unitatea respectivă, personalul medico-sanitar cu pregătire superioară poate fi retribuit cu ora pentru munca prestată în afara normei legale de muncă de la funcția de bază.

Totalul sumelor încasate pentru activitatea plătită cu ora nu poate depăși 50 la sută din salariul tarifar al funcției îndeplinite.

ART. 146. — Pentru activități prestate în afara obligațiilor de serviciu, de la funcția de bază, cum sînt: acordarea asistenței în unitățile sanitare de către personalul didactic din învățămîntul superior, medico-farmaceutic, supliniri și altele similare, personalul medico-sanitar va fi plătit cu indemnizații sau în condițiile reglementării privind plata cu ora.

ART. 147. — Sporul pentru condiții periculoase de muncă se acordă în sectorul sanitar în sume fixe, în limita a 20 la sută din salariul tarifar, diferențiat după gradul de periculozitate, pe categorii de personal.

ART. 148. — Determinarea locurilor, specialităților și categoriilor de personal, la care se pot aproba salarii tarifare majorate cu 1—2 clase, precum și condițiile de remunerare prin plata cu ora, se stabilesc de Consiliul de Miniștri.

ART. 149. — Nomenclatorul funcțiilor, clasele de salarizare, precum și alte reglementări specifice salarizării personalului din unitățile medico-sanitare sînt prevăzute în anexele legii

c) În unitățile de artă, cultură, presă și alte activități social-culturale.

ART. 150. — Sistemul de salarizare a personalului din unitățile de artă, cultură și presă trebuie să stimuleze lucrătorii din aceste sectoare, să-și sporească continuu aportul lor la îmbunătățirea activității unităților în care lucrează, îndreptată spre formarea omului nou, cu o înaltă conștiință socialistă, un profil moral-politic înaintat și un larg orizont de cultură.

ART. 151. — În unitățile de artă și cinematografie salariile funcțiilor de specialitate artistică se diferențiază pe grade profesionale și genuri artistice, în raport de complexitatea genului și de importanța instituției artistice în care se desfășoară activitatea.

ART. 152. — Cadrele de specialitate artistică care îndeplinesc funcții de conducere, în afara obligațiilor de serviciu de la funcția de bază, au dreptul la o indemnizație de conducere. Indemnizația se diferențiază în raport de mărimea și complexitatea unității și se acordă în afara salariului tarifar pe care-l primesc pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu de la funcția artistică ce o dețin în aceeași unitate.

ART. 153. — (1) Salariile tarifare ale personalului artistic din artă și cinematografie se acordă la realizarea integrală a obligațiilor (sarcinilor) individuale, corespunzător timpului lucrat.

Pentru personalul de conducere din unitățile de artă, salariile tarifare și, după caz, indemnizațiile de conducere se acordă la realizarea integrală a sarcinilor privind asigurarea unor spectacole și concerte de calitate corespunzătoare și îndeplinirea planului de venituri al unității.

(2) Atunci cînd sarcinile proprii ale cadrelor artistice din unitățile de spectacole și concerte și ale personalului de specialitate din echipele de filmare ale studiourilor cinematografice nu se realizează din vina acestora cum ar fi refuzul de a fi distribuite, neparticiparea la spectacole, concerte, repetiții și altele similare, salariul tarifar lunar poate fi redus sau chiar să nu fie acordat în raport direct de consecințele nerealizării sarcinilor asupra activității unității.

ART. 154. — La unitățile de artă fondul de premiere anuală se poate completa cu o parte de pînă la 50 la sută din veniturile nete realizate peste cele planificate. Sumele cu care se completează fondul de premiere nu pot fi mai mari decît fondul de premiere anuală constituit și se eliberează în afara fondului de salarii planificat. În asemenea situații, premiile individuale maxime pot fi de pînă la trei salarii tarifare lunare de încadrare.

ART. 155. — Personalul din echipele de filmare, precum și cel din atelierele și secțiile de bază ale studiourilor cinematografice, care contribuie la realizarea filmelor, poate beneficia de premii pentru realizarea de economii față de costul de deviz al filmului, dintr-o cotă de pînă la 30 la sută din economia realizată, în funcție de categoria de calitate obținută. Mărimea premiului individual pentru economii nu poate depăși pe an 3 salarii tarifare lunare de încadrare.

ART. 156. — Personalul din unitățile de artă și cinematografie mai poate beneficia și de unele premii pentru realizări deosebit de importante în domeniul creației artistice și literare, al artelor interpretative și al difuzării culturii, ce sînt stabilite prin legea de organizare a Consiliului Culturii și Educației Socialiste.

ART. 157. — În unitățile de presă, salariile tarifare ale personalului de specialitate se stabilesc diferențiat pe 5 niveluri de salarizare în raport cu importanța și specificul activității unităților respective.

ART. 158. — În funcția de publicist-comentator la ziare și publicații, la redacțiile Agenției Române de Presă Agerpres și ale Comitetului de Stat al Radioteleviziunii pot fi încadrați, cu aprobarea Uniunii Ziariștilor, cel mult 10 la sută din numărul personalului redacțional cu studii superioare.

ART. 159. — Numărul posturilor de lector principal I la Direcția Generală a Presei și Tipăriturilor poate fi de cel mult 8 la sută, iar cel al posturilor de lector principal II de cel mult 12 la sută din numărul total de posturi din activitatea de lectură, la care se cer studii superioare.

ART. 160 — În edituri, unități de cultură și unități de documentare, salariile tarifare ale personalului de specialitate se stabilesc pe funcții sau grade profesionale, diferențiat pe categorii de unități.

Pe funcțiile de lector principal I și redactor principal I în edituri pot fi încadrați, cu aprobarea Consiliului Culturii și Educației Socialiste, cel mult 10 la sută din numărul personalului redacțional cu studii superioare.

ART. 161. — Prevederile art. 156 referitoare la premierea pentru unele realizări deosebit de importante în domeniul creației artistice și literare se aplică și personalului din unitățile de cultură.

ART. 162 — În unitățile de educație fizică și sport se pot plăti cu ora cadrele de specialitate pentru acoperirea unor posturi vacante sau ai căror titulari lipsesc temporar, precum și în cazurile în care activitatea nu justifică înființarea unui post cu norma întreagă.

Plata cu ora se face pentru munca prestată în afara programului de lucru de la funcția de bază. Totalul sumelor care pot fi plătite nu poate depăși în medie pe an, pentru un cadru de specialitate, 40 la sută din salariul funcției îndeplinite.

ART. 163. — Completarea fondului de premiere anuală cu o parte de pînă la 50 la sută din veniturile nete realizate peste cele planificate, prevăzută pentru unitățile de artă, se aplică în mod corespunzător și la unitățile de presă, edituri, unități de cultură, de documentare și de educație fizică și sport, finanțate de la buget, autofinanțate din mijloace extrabugetare sau subvenționate de la buget.

ART. 164. — Nomenclatorul funcțiilor și clasele de salarizare ale personalului din unitățile de artă, cinematografie, presă, edituri, unități de documentare și unități de cultură, precum și alte prevederi referitoare la remunerarea muncii personalului din unitățile respective, precum și nomenclatorul funcțiilor și clasele de salarizare pentru unitățile de educație fizică și sport sînt prevăzute în anexele legii.

C. Administrația de stat

a) În organele centrale de stat

ART. 165. — Sistemul de salarizare trebuie să asigure atragerea în aparatul organelor centrale de stat a cadrelor cu calificare înaltă, cu experiență în domeniul de activitate respectiv, cu capacitatea organizatorică și de sinteză, receptive la cerințele progresului tehnic și științific, cu temeinică pregătire politico-ideologică și ridicat simț de răspundere față de îndeplinirea sarcinilor, față de interesele statului.

Totodată, aplicarea sistemului de salarizare în administrația de stat trebuie să stimuleze în rîndurile personalului grijă și solicitudine față de cerințele și propunerile cetățenilor, combativitate față de manifestările de birocratism și maximă operativitate în rezolvarea problemelor ridicate de unitățile subordonate.

ART. 166. — (1) Salariile tarifare ale personalului de execuție tehnic, economic și de altă specialitate, ale șefilor de serviciu și de birou și ale asimilaților lor, ale personalului funcționăresc, precum și ale personalului administrativ de întreținere și de pază, din aparatul organelor centrale de stat, se diferențiază în cadrul aceleiași funcții, pe un nivel de bază și pe gradații.

(2) Salariile tarifare ale funcțiilor de conducere a direcțiilor și ale celor asimilate cu acestea, din aparatul organelor centrale de stat, se stabilesc fără gradații. La aceste salarii se adaugă o indemnizație de conducere, diferențiată pe funcții și în raport cu complexitatea și importanța activității respective.

(3) Salariile tarifare ale personalului din ministere și celelalte organe centrale nu se diferențiază pe grupe de ramuri. Salariile funcțiilor de conducere sînt cele ale funcțiilor corespunzătoare din centralele de grad special aparținînd ramurilor cuprinse la grupa III, cu excepția unor cazuri prevăzute în anexele legii.

Salariile tarifare ale funcțiilor de conducere din ministere și celelalte organe centrale (directori generali, directori, șefi de servicii și șefi de birou) se diferențiază față de salariile tarifare ale funcțiilor corespunzătoare din centralele și întreprinderile de grad special, aparținînd celor 7 grupe de ramuri, după cum urmează:

— în procente —

Salariile din ministere 100 la sută	Grupa de ramură						
	I	II	III	IV	V	VI	VII
Salariile din centrală	105	105	100	95	90	86	86
Salariile din întreprinderi	105	100	95	90	86	82	78

Salariile tarifare ale funcțiilor de execuție tehnice, economice și de altă specialitate din ministere și celelalte organe centrale, cu excepția unor cazuri prevăzute de lege, sînt mai mari cu o clasă de salarizare decît cele ale funcțiilor corespunzătoare din centralele aparținînd grupei a III-a de ramuri.

Salariile personalului funcționăresc și ale personalului administrativ de întreținere și de pază sînt de regulă cu 1-2 clase mai mari ca cele ale funcțiilor corespunzătoare din centrale și întreprinderi.

(4) În aparatul organelor centrale de stat se pot utiliza și funcțiile de inginer (economist, chimist, fizician etc.) principal I și II.

Numărul posturilor de inginer (economist, chimist, fizician etc.) principal I poate fi de cel mult 5 la sută, iar numărul posturilor de inginer (economist, chimist, fizician etc.) principal II poate fi de cel mult 10 la sută din numărul total de posturi la care se cer studii superioare, din aparatul organelor centrale respective.

Stabilirea cotei concrete — în cadrul acestor limite — pentru fiecare organ central, se face de către ministerele și celelalte organe centrale, cu acordul Ministerului Muncii.

ART. 167. — (1) La personalul din aparatul organelor centrale, care coordonează activitatea unor ramuri economice, acordarea salariilor tarifare este condiționată de realizarea a doi pînă la patru indicatori sau sarcini de plan, corespunzător specificului activității.

(2) Pentru personalul din ministerele și organele centrale de sinteză economica și din organele centrale care coordonează activități cu caracter social-cultural, acordarea salariilor integrale este condiționată de realizarea în întregime a obligațiilor care decurg din planul de stat, din alte acte normative, precum și din planurile de muncă și din regulamentele de organizare și funcționare, ce revin fiecărui salariat sau compartiment în îndeplinirea atribuțiilor și sarcinilor instituției respective.

La compartimentele care răspund de îndeplinirea unor indicatori prevăzuți în planul de stat, acordarea salariilor tarifare se face în funcție de gradul de realizare a acestora. Conducerile organelor centrale de stat sînt obligate să stabilească pentru fiecare compartiment și pentru fiecare lucrător în parte sarcini și atribuții precise, în așa fel încît de pe o parte să se asigure folosirea rațională și încărcarea echilibrată a întregului personal, iar pe de altă parte să existe o posibilitate cît mai concretă de măsurare a muncii în vederea remunerării în raport cu munca efectiv depusă de fiecare.

ART. 168. — (1) Nomenclatorul funcțiilor din aparatul organelor centrale, precum și clasele de salarizare și indemnizațiile de conducere sînt prevăzute în anexele legii.

(2) În aparatul organelor centrale, raportul dintre numărul posturilor de execuție și al celor de conducere este de cel puțin 4. Servicii se pot înființa numai cu cel puțin 5 posturi, iar birouri cu cel puțin 3 posturi.

ART. 169. — Nomenclatoarele funcțiilor, salariile tarifare și indemnizațiile de conducere ale personalului din unitățile teritoriale de statistică, din inspectoratele teritoriale pentru controlul gospodăririi fondurilor fixe, instalațiilor, aparatajului de măsură și control, cazanelor, combustibilului și energiei, din inspectoratele județene pentru controlul calității produselor, din filialele județene ale arhivelor statului, din Oficiul central pentru plata pensiilor și din Oficiul de evidență a documentelor de asigurare subordonate unor ministere și altor organe centrale, sînt prevăzute în anexele legii.

b) În organele locale de stat

ART. 170. — Prin aplicarea sistemului de salarizare la personalul din aparatul organelor locale de stat trebuie să se asigure mobilizarea acestuia la continua îmbunătățire a activității de îndeplinire a obiectivelor de dezvoltare economică, social-culturală și edilitar-gospodărească a orașelor și comunelor, precum și la întărirea răspunderii și solicitudinii pentru rezolvarea tuturor problemelor ridicate de cetățeni, la respectarea strictă a legalității și disciplinei socialiste.

ART. 171. — Salariile tarifare ale personalului de execuție tehnic, economic și de altă specialitate, personalului de conducere, personalului funcționăresc, precum și personalului administrativ de întreținere și de pază din aparatul comitetelor executive ale consiliilor populare județene, municipale, orășenești și comunale și din organele locale de specialitate de pe lîngă comitetele executive ale consiliilor populare, se diferențiază, ca și în celelalte unități din economie, în cadrul aceleiași funcții, după caz, pe un nivel de bază și pe gradații, sau cu salarii fixe la care se adaugă o indemnizație de conducere.

Salariile tarifare ale funcțiilor de execuție tehnice, economice și de altă specialitate din aparatul comitetelor executive ale consiliilor populare și din cadrul organelor locale de specialitate ale acestora sînt: la județe și municipiul București, cele aprobate prin prezenta lege, pentru funcțiile corespunzătoare din grupa a IV-a de ramuri, iar la municipii, orașe și sectoarele municipiului București, cele aprobate pentru grupa a V-a de ramuri.

ART. 172. — (1) Salariile funcțiilor de conducere, de la șefi de birou, inclusiv în sus, din aparatul comitetelor executive ale consiliilor populare municipale — exclusiv municipiul București — orășenești și comunale, din organele locale de specialitate de pe lîngă comitetele executive ale consiliilor populare, se diferențiază pe 2-3 categorii, în raport cu mărimea și complexitatea activității unităților.

(2) Încadrarea în categorii a unităților prevăzute la alineatul (1) se face de către comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, împreună cu ministerele și celelalte organe centrale interesate, cu acordul Ministerului Muncii, pe baza normelor aprobate de Consiliul de Miniștri.

ART. 173. — (1) Salariile tarifare ale funcțiilor de medic, director și medic inspector din direcțiile sanitare, precum și cele ale funcțiilor de inspector școlar din inspectoratele școlare subordonate consiliilor populare, se formează din salariul tarifar al funcției medicale, respectiv didactice și o indemnizație lunară. În același mod se formează și salariile tarifare ale inspectorilor din cadrul comitetelor de cultură și educație socialistă, care sînt cadre didactice și provin din învățămînt.

(2) Președinții și vicepreședinții comitetelor de cultură și educație socialistă, cu funcția de bază în alte unități, primesc pentru activitatea ce o desfășoară în cadrul acestor comitete o indemnizație, stabilită prin anexele la prezenta lege, care nu face parte din salariul tarifar.

ART. 174. — Nomenclatoarele funcțiilor și clasele de salarizare ale personalului din aparatul propriu și din organele locale de specialitate ale comitetelor executive ale consiliilor populare, precum și alte reglementări specifice sînt prevăzute în anexele legii.

În aparatul propriu și în organele locale de specialitate ale comitetelor executive ale consiliilor populare, raportul minim dintre numărul funcțiilor de execuție și al celor de conducere diferențiat la județe și municipiul București este de 3-4, iar la municipii, orașe și sectoarele municipiului București este de 2,5-3,5.

În acest calcul nu se cuprind funcțiile eligibile și secretarul comitetului executiv al consiliului popular respectiv.

ART. 175. — Pentru personalul din direcțiile consiliilor populare județene și al municipiului București, care funcționează în regim economic, precum și pentru personalul din aparatul comitetelor executive ale consiliilor populare și din unitățile finanțate de la buget, acordarea salariilor integrale, corespunzător timpului lucrat, se face conform prevederilor art. 167 din prezenta lege.

D. Unități de justiție, procuratură și arbitraj

ART. 176. — Sistemul de salarizare în unitățile de justiție, procuratură și arbitraj trebuie să stimuleze personalul în îndeplinirea sarcinilor ce le revin în întărirea continuă a legalității socialiste, în activitatea de apărare a proprietății obștești, de prevenire și de combatere a infracțiunilor de orice fel, în apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului, în creșterea operativității la soluționarea cauzelor, precum și în ridicarea rolului instanțelor judecătorești, a unităților de procuratură și arbitraj în formarea și promovarea unei atitudini corecte față de lege și de îndatoririle cetățenești.

ART. 177. — (1) Salariile tarifare ale personalului de specialitate de execuție și ale personalului auxiliar din unitățile de justiție, procuratură și arbitraj se diferențiază pe funcții și grade profesionale, pe un nivel de bază și gradații la principalele funcții, fiind ierarhizate astfel:

Denumirea funcției	Coeficientul de ierarhizare
Judecător gradul I, procuror gradul I la unitățile județene	1,27
Arbitru de stat gradul I	1,21
Judecător gradul I, procuror gradul I la unitățile județene	1,15
Judecător gradul I, procuror gradul I la unitățile locale	1,10
Arbitru de stat gradul II	1,10
Judecător gradul II, procuror gradul II la unitățile locale	1,00

(2) Salariile tarifare pentru funcțiile de conducere a unităților de justiție, procuratură și arbitraj se diferențiază pe categorii de unități și se stabilesc fără gradații. La aceste salarii se adaugă o indemnizație de conducere diferențiată pe funcții, în raport cu complexitatea și importanța activității respective.

ART. 178. — La unitățile de justiție, procuratură și arbitraj, salariile tarifare se acordă integral, corespunzător timpului lucrat, la realizarea în întregime a sarcinilor individuale au colective care decurg din actele normative, din planurile de muncă ale unităților respective, precum și din regulamentele de organizare și funcționare.

ART. 179. — Nomenclatorul funcțiilor, clasele de salarizare și indemnizațiile de conducere ale personalului din unitățile de justiție, procuratură și arbitraj sînt prevăzute în anexele legii.

(Continuare în pag. a 8-a)

(Urmare din pagina a 2-a)

PARTEA A II-A

Relațiile de muncă din unitățile socialiste de stat

CAPITOLUL I

Încadrarea și promovarea în muncă
Contractele de muncă

ART. 62. — În Republica Socialistă România, selecționarea și pregătirea cadrelor, repartizarea lor pe ramuri de activitate se fac în conformitate cu prevederile planului de stat de dezvoltare a economiei naționale.

Încadrarea în muncă a unei persoane într-o unitate socialistă de stat se face în raport cu nevoile unității, ținându-se seama de aptitudinile, pregătirea profesională și preferințele sale, precum și de îndeplinirea altor cerințe specifice muncii pe care urmează să o presteze, în condițiile legii.

ART. 63. — Încadrarea în muncă se face pe baza verificării aptitudinilor și a pregătirii profesionale, prin probă practică, examen, concurs ori termen de încercare, în condițiile prevăzute de lege. Încadrarea în muncă se poate face fără examen, concurs sau altă formă de verificare a aptitudinilor și pregătirii profesionale la unitățile nou înființate, în cazul absolvenților instituțiilor de învățământ, repartizați de organele competente, transferului în interesul serviciului, al ocupării funcțiilor elective, al schimbării locului de muncă în aceeași unitate, ca urmare a unei recomandări medicale, cum și în alte cazuri prevăzute de lege.

Celor ce urmează a fi încadrați în muncă trebuie să li se facă un examen medical, pentru a se stabili dacă starea sănătății le permite să îndeplinească munca ce li se încredințează.

ART. 64. — Încadrarea în muncă se realizează prin încheierea unui contract individual de muncă. Contractul individual de muncă se încheie în scris și va cuprinde obligația persoanei încadrate în muncă de a-și îndeplini sarcinile ce-i revin, cu respectarea ordinii și disciplinei, a legilor țării, precum și îndatorirea unității de a asigura condiții corespunzătoare pentru buna desfășurare a activității, de a o remunera în raport cu munca prestată și de a-i acorda celelalte drepturi ce i se cuvin.

În contract se va preciza dacă persoana încadrată în muncă urmează să desfășoare activitate într-o anumită rază determinată sau în localitățile unde interesul serviciului cere să fie trimisă.

ART. 65. — Încadrarea în muncă a fiecărei persoane va fi adusă la cunoștința colectivului din compartimentul în care urmează să lucreze, indicîndu-i-se drepturile și obligațiile ce-i revin, sarcinile pe care le are de îndeplinit, precum și normele de protecția muncii.

ART. 66. — Persoana încadrată în muncă poate fi delegată sau detașată de conducerea unității să îndeplinească anumite lucrări ale acesteia în afara locului său de muncă, în condițiile prevăzute de lege.

De asemenea, persoana încadrată în muncă poate fi transferată în interesul serviciului ori la cerere, în condițiile legii. Transferul în interesul serviciului nu poate avea loc în cazul în care persoana ce urmează a fi transferată nu este de acord, pentru motive de sănătate dovedite cu certificat medical, precum și în alte situații temeinic justificate.

ART. 67. — Contractul de muncă se încheie pe durată nedeterminată.

În anumite situații, contractul de muncă se poate încheia și pe durată determinată, în cazul înlocuirii titularului unui post care lipsește temporar de la serviciu și căruia unitatea este obligată să-i păstreze postul, pentru prestarea unor munci cu caracter sezonier, precum și a altor activități cu caracter temporar. Regimul juridic al persoanelor cu contracte pe durată determinată se stabilește prin lege, ținîndu-se seama de specificul activității și vechimea lor în muncă.

ART. 68. — În cazul trimiterii la o școală sau curs de calificare, perfecționare ori specializare, cu scoatere din producție, contractul de muncă se completează printr-un act adițional în care se prevede îndatorirea persoanei încadrate în muncă de a lucra în unitate o anumită perioadă stabilită prin lege.

ART. 69. — Pentru persoanele care, fiind încadrate în muncă, sînt chemate să-și satisfacă serviciul militar, contractul de muncă se menține, iar această perioadă constituie vechime neîntreruptă în aceeași unitate; cel în cauză are obligația să revină la locul de muncă în termen de 30 de zile de la satisfacerea serviciului militar.

În cazul satisfacerii serviciului militar de către o persoană cu care s-a încheiat actul adițional prevăzut la art. 68, care se află în perioada stabilită prin acel act, durata serviciului militar nu intră în calculul timpului prevăzut în actul adițional. De asemenea, această durată nu intră în calculul perioadei de stagiu în muncă, prevăzută pentru absolvenții repartizați în producție, care au obligația efectuării unui astfel de stagiu.

ART. 70. — La încadrarea în funcțiile de conducătorilor de unități și a altor cadre de conducere — stabilite de ministere, celelalte organe centrale și comitetele executive ale consiliilor populare județene și ale municipiului București, împreună cu organele sindicale corespunzătoare, controlează legalitatea prevederilor contractului colectiv de muncă și modul în care acestea sînt aduse la îndeplinire.

CAPITOLUL II

Remunerarea muncii

ART. 78. — În Republica Socialistă România, pe măsura dezvoltării bazei tehnico-materiale a socialismului, a creșterii venitului național, se asigură ridicarea continuă a nivelului de trai al celor ce muncesc, al întregului popor.

Prin sistemul de remunerare stabilit prin lege, se realizează îmbinarea armonioasă a intereselor personale ale fiecăruia cu interesele întregii societăți, obținerea unor venituri în raport cu contribuția concretă pe care fiecare om al muncii o aduce la activitatea economică și social-culturală.

ART. 79. — La stabilirea remunerării persoanelor încadrate în muncă, se ține în vedere raționala repartiție a venitului național, realizarea unui raport optim între fondul național de dezvoltare economico-socială și fondul de consum, în vederea progresului neîntrerupt al economiei naționale, ca o condiție esențială a ridicării continue a nivelului de viață al poporului.

Remunerarea se face după cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii, asigurîndu-se la muncă egală remunerare egală. În vederea asigurării rolului stimulativ al salariului, la stabilirea remunerării se ține seama de complexitatea muncii, răspunderea și gradul de solicitare pe care acestea le implică, nivelul de pregătire profesională și vechimea cerută pentru îndeplinirea acelei munci; de asemenea, se urmărește asigurarea unor proporții corespunzătoare între salariile mari și cele mici ale persoanelor încadrate în muncă, potrivit stadiului de dezvoltare a economiei naționale și principiului echității socialiste.

Fiecare persoană încadrată în muncă are dreptul la un singur salariu, chiar dacă îndeplinește mai multe funcții.

ART. 80. — Prin lege se stabilește, în concordanță cu dezvoltarea planificată a economiei, salariul minim pe economie, avîndu-se în vedere nivelul productivității muncii, al venitului național, urmărindu-se satisfacerea nevoilor mereu crescînde ale oamenilor muncii și membrilor lor de familie.

ART. 81. — Salariul tarifar de încadrare se acordă în raport cu gradul de îndeplinire a sarcinilor de muncă, astfel încît să constituie un stimulent pentru cei care își îndeplinesc în bune condiții sarcinile. Cei care obțin realizări deosebite în muncă au posibilitatea să realizeze venituri mai mari, iar cei care nu-și îndeplinesc obligațiile de muncă urmează să suporte în mod direct consecințele acestei neîndeplniri.

Neîndeplinirea integrală a sarcinilor atrage potrivit legii diminuarea corespunzătoare a salariului. Dacă ulterior sarcinile de muncă au fost realizate suma reținută din salariu se restituie în cazurile și condițiile prevăzute de lege.

ART. 82. — În cazuri excepționale, cînd, din motive tehnice sau din alte motive, procesul de producție a fost întrerupt, persoanele încadrate în muncă vor fi retribuite cu 75 la sută din salariul tarifar de încadrare aferent timpului respectiv, cu condiția ca încetarea lucrului să se fi produs fără vina lor și dacă în tot acest timp au rămas la dispoziția unității.

ART. 83. — Pe durata delegării, detașării sau trecerii temporare la o altă muncă decît cea prevăzută în contractul de muncă, cel în cauză își păstrează funcția și salariul avute anterior delegării sau detașării.

Cînd detașarea se face la o muncă pentru care este stabilit un salariu mai mare, persoana detașată are dreptul la acest salariu în condițiile prevăzute de lege.

Persoana delegată sau detașată în altă localitate, precum și aceea a cărei activitate se desfășoară în cadrul unor deplasări periodice sau permanente, are dreptul la plata cheltuielilor de transport și de cazare, precum și la o indemnizație stabilită prin lege.

ART. 84. — Plata salariului se face periodic, la intervale de cel mult o lună.

Drepturile bănești cuvenite personalului se plătesc înaintea oricăror alte obligații ale unității.

Retribuția cuvenită pentru munca prestată nu poate face obiectul unor rețineri decît în cazurile și condițiile prevăzute de lege.

ART. 85. — În scopul asigurării stabilității cadrelor, persoanele încadrate în muncă beneficiază de sporuri la salariu în raport cu vechimea neîntreruptă în aceeași unitate.

ART. 86. — Persoanele care-și desfășoară activitatea în locuri de muncă cu condiții vătămătoare sau periculoase, beneficiază de sporuri la salariu, potrivit prevederilor legale. Conducerile unităților sînt obligate să ia măsuri pentru înlăturarea cauzelor care determină asemenea situații, să asigure condiții normale de muncă, fără pericol de accidente și îmbolnăviri profesionale.

ART. 87. — În scopul creșterii inițiativei și a eforturilor pentru sporirea eficienței economice a producției, ținînd seama de rezultatele bune obținute în muncă, cu deosebire la realizarea indicatorilor calitativi, la promovarea progresului tehnic și aplicarea inovațiilor, pentru realizarea de economii de materiale și de forță de muncă, se acordă gratificații anuale sau, după caz, premii în cursul anului.

ART. 88. — În vederea organizării științifice a producției și a muncii, utilizării raționale a personalului și timpului de muncă, este necesară precizarea atribuțiilor și obligațiilor pentru fiecare loc de muncă; conducerile unităților socialiste au obligația să stabilească norme de muncă fundamentate științific, să determine sarcinile concrete ce revin fiecărei persoane încadrate în muncă.

Realizarea remunerării după cantitatea și calitatea muncii este strîns legată de normarea muncii, care contribuie la punerea cît mai deplină în valoare a înzestrării tehnice a unităților, la descoperirea rezervelor de creștere a productivității muncii și de reducere a prețului de cost.

ART. 89. — Norma de muncă exprimă cantitatea de muncă necesară pentru efectuarea operațiilor sau lucrărilor de către o persoană cu calificare corespunzătoare, care lucrează cu intensitate normală, în condițiile unor procese tehnologice și de muncă determinate. Ea cuprinde timpul productiv, timpul pentru întreruperile impuse de desfășurarea procesului tehnologic stabilit și de organizarea rațională a muncii, timpul pentru odihnă în cadrul programului de muncă.

Normarea muncii se aplică — potrivit cu specificul activității desfășurate în unitățile economice, social-culturale și ale administrației de stat — la toate categoriile de personal, muncitori, tehnicieni, ingineri, economiști, cadre de altă specialitate și lucrători din activitatea administrativă, atît pentru cei remunerați în acord, cît și pentru cei remunerați în regie.

Normele de muncă se exprimă — în funcție de caracteristicile procesului de producție sau ale activității ce se normează — sub formă de norme de timp, norme de producție, norme de personal, sfere de atribuții sau sub alte forme corespunzătoare specificului fiecărei munci.

ART. 90. — Normele de muncă unificate se elaborează de către ministere și celelalte organe centrale, comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, iar normele de muncă locale, de către fiecare unitate socialistă de stat pentru nevoile proprii, în toate cazurile cu acordul organelor sindicale corespunzătoare.

Ca urmare a introducerii progresului tehnic, a perfecționării pregătirii profesionale a cadrelor și a aplicării de măsuri tehnice și organizatorice care duc la modificarea cantității de muncă necesare pentru efectuarea lucrărilor, concomitent cu creșterea productivității muncii, normele de muncă se vor modifica în mod corespunzător, în vederea asigurării unei concordanțe depline cu noile condiții create.

ART. 91. — Conducerile unităților și compartimentelor de muncă au datoria să aducă la cunoștința personalului în timp util atribuțiile ce revin fiecăruia, normele de muncă stabilite, să efectueze instruirea necesară în vederea cunoașterii și însușirii acestora, să asigure condițiile tehnico-organizatorice avute în vedere la elaborarea normelor.

CAPITOLUL III

Disciplina socialistă a muncii
Răspunderea disciplinară și răspunderea materială

ART. 92. — Noile relații socialiste de muncă și procesul de înfăptuire a obiectivelor societății socialiste multilateral dezvoltate impun, în toate sferele de activitate și pentru fiecare membru al colectivului de muncă, necesitatea respectării cu strictețe a disciplinei, îndeplinirea exemplară a sarcinilor de serviciu.

ART. 93. — Persoanele încadrate în muncă au datoria de a realiza întocmai și la timp obligațiile ce le revin la locurile lor de muncă, pentru îndeplinirea obiectivelor planurilor de producție, de organizare și îmbunătățire a muncii. Ele au îndatorirea de a acționa în mod conștiincios pentru sporirea eficienței și îmbunătățirea calității produselor, pentru realizarea obligațiilor care decurg din contractele colective și individuale de muncă, regulamentele de organizare și funcționare ale unităților, regulamentele de ordine interioară, a dispozițiilor primite din partea conducătorilor de unități și a șefilor ierarhici.

ART. 94. — Organele de conducere ale unităților socialiste au datoria de a lua măsurile necesare pentru organizarea la un nivel corespunzător a producției și a muncii, să prevină abaterile de la ordines și disciplina muncii socialiste, să acționeze imediat pentru orice lipse de răspundere, a neglijenței și risipei, a oricăror fapte care aduc pagube avutului obștesc, a atitudinii înapoiate față de muncă și proprietatea socialistă.

Organele de conducere colectivă ale unităților socialiste, împreună cu comitetele sindicatelor, vor elabora regulamente de ordine interioară în care vor stabili îndatoririle care trebuie respectate de către persoanele încadrate în muncă și măsurile ce se impun în vederea asigurării disciplinei socialiste a muncii.

În sectoarele în care natura activității o impune — transporturi feroviare, aeriene, poștă și telecomunicații, energie electrică și altele —, vor fi elaborate statute disciplinare care să stabilească regulile de disciplină și răspunderile potrivit specificului sectoarelor de activitate respective.

ART. 95. — Pentru îndeplinirea la timp și în bune condiții a sarcinilor ce le revin, precum și pentru realizări deosebite în îndeplinirea angajamentelor individuale și colective, persoanele încadrate în muncă pot primi, potrivit dispozițiilor legale, următoarele recompense:

a) acordarea de trepte sau gradații la salariul tarifar cu reducerea vechimii minime prevăzute de lege;

b) gratificații, premii și alte recompense materiale;

c) ordine, medalii, titluri de onoare și titluri distinctive;

d) înscrierea în cartea de onoare, pe tabloul de onoare, evidențierea în muncă, mulțumire verbală sau în scris.

ART. 96. — Încălcarea cu vinovăție de către cel încadrat în muncă — indiferent de funcția sau postul pe care îl ocupă — a obligațiilor sale, inclusiv a normelor de comportare, constituie abatere disciplinară, care se sancționează, după caz, potrivit legii, cu: mustrare, avertisment, retrogradarea de gradații ori trepte de salarizare sau reducerea salariului, ori reducerea indemnizației de conducere, retrogradarea în funcție sau în categorie, iar pentru abateri grave, desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

În cazul încălcării normelor privind ordinea și disciplina pe locul de muncă, colectivul compartimentului din care face parte persoana vinovată poate să ia în dezbatere abaterea săvîrșită și să ceară conducerii unității aplicarea de sancțiuni disciplinare, inclusiv desfacerea contractului de muncă.

ART. 97. — Sancțiunea disciplinară se stabilește de organul de conducere colectivă sau, după caz, de conducătorul unității sau compartimentului de muncă și se aplică, cu căile de atac corespunzătoare, în condițiile legii.

ART. 98. — Apărarea valorilor materiale și spirituale ale societății socialiste reprezintă o îndatorire fundamentală a tuturor oamenilor muncii. Persoanele încadrate în muncă răspund pentru pagubele aduse avutului obștesc din vina și în legătură cu munca lor.

Ele nu răspund de pierderile inerente procesului de producție care se încadrează în limitele prevăzute de lege, de pagubele provocate datorită unor cauze neprevăzute și care nu puteau fi înlăturate, ori în alte asemenea cazuri în care pagubele au fost provocate din riscul normal al serviciului sau forță majoră.

ART. 99. — În stabilirea răspunderii materiale, paguba ce trebuie reparată nu cuprinde foloasele nerealizate de unitate ca urmare a faptei săvîrșite de cel încadrat în muncă.

Cînd pagubele au fost cauzate unității printr-o faptă ce constituie infracțiune, răspunderea se stabilește potrivit legii penale. În acest caz în cuantumul pagubelor se cuprind și foloasele nerealizate.

ART. 100. — Persoanele încadrate în muncă sînt obligate să cunoască prevederile legale referitoare la muncă, funcționarea instalațiilor, folosirea uneltelor, materiilor prime, materialelor și totodată să aplice cu rigurozitate aceste reglementări.

În cazul în care persoanele încadrate în muncă provoacă rebuturi din vina lor, răspund, potrivit legii, de paguba astfel cauzată.

Dacă producerea rebuturilor este repetată, cel în cauză va fi trecut la un loc de muncă de o categorie inferioară; dacă și la noul loc de muncă continuă să provoace rebuturi, i se va putea desface contractul, ca fiind necorespunzător în muncă.

ART. 101. — Cînd paguba a fost cauzată de mai multe persoane, răspunderea fiecăreia se stabilește ținîndu-se seama de măsura în care a contribuit la provocarea ei.

Dacă măsura în care fiecare a contribuit la provocarea pagubei nu poate fi determinată, răspunderea fiecăreia dintre persoane se stabilește proporțional cu salariul și tarifar de încadrare net, de la data constatării pagubei și, dacă este cazul, și în funcție de timpul lucrat de la ultima inventariere a bunurilor.

ART. 102. — Persoana care a încasat o sumă nedatorată este obligată să restituie acea sumă; dacă a primit bunuri ce nu i se datorau și care nu mai pot fi restituite în natură sau i-au fost prestate servicii în care nu era îndreptățită, ea este obligată să plătească contravaloarea lor, calculată în condițiile legii.

ART. 103. — Obligarea la plata despăgubirilor sau a contravalorii bunurilor, precum și la restituirea sumelor încasate fără drept se face prin decizie de imputare, emisă de conducătorul unității; cînd plata sau restituirea urmează a se face de conducătorul unității sau de alte persoane încadrate în muncă de organul ierarhic superior, singure sau împreună cu alte persoane, decizia de imputare se emite în condițiile legale de către acest organ.

Decizia de imputare va fi motivată. Ea se comunică, în termen de 15 zile, de la emitere, celui obligat la plată sau restituire și constituie titlu executor din momentul comunicării.

Pentru acoperirea pagubelor aduse unității, precum și pentru restituirea sumelor sau plata contravalorii bunurilor ce nu mai pot fi restituite în natură ori a serviciilor nedatorate, cei în cauză pot să-și ia un angajament de plată în scris, care constituie titlu executor.

ART. 104. — Răspunderea materială pentru paguba cauzată unității poate fi stabilită numai în cazurile în care aceasta a fost constatată în cel mult 3 ani de la data producerii ei, iar în cazul restituirii sumelor sau a contravalorii bunurilor ori serviciilor nedatorate, în cel mult 1 an de la data primirii sumelor sau bunurilor ori de cînd a beneficiat de serviciile nedatorate.

Termenul de emitere a deciziei de imputare este de cel mult 60 de zile de la data cînd cel în drept să emită decizia a luat cunoștință de producerea pagubei. După expirarea acestui termen, prejudiciul se impută celui vinovat de neluarea măsurii de imputare.

ART. 105. — Suma stabilită pentru acoperirea daunelor se reține în rate lunare din salariu, precum și din orice alte sume ce se cuvin persoanei în cauză din partea unității la care aceasta lucrează, în condițiile legii.

ART. 106. — Ratele nu pot fi mai mari de o treime din salariul tarifar net lunar, fără a putea depăși, împreună cu celelalte rețineri pe care le-ar avea cel în cauză, jumătate din acest salariu.

Dacă contractul de muncă se desface înainte ca persoana în cauză să fi despăgubit unitatea, iar aceasta se încadrează la altă unitate, executarea se va face de către noua unitate, potrivit alineatului precedent, pe baza transmiterii titlului executoriu de către unitatea care a fost păgubită.

În situația în care cel în cauză nu s-a încadrat în muncă într-o altă unitate, urmărirea se va face asupra oricăror bunuri ale sale, în afară de bunurile exceptate prin lege, de la urmărire.

Urmărirea pentru acoperirea pagubelor se poate îndreapta și împotriva altei persoane decît cea care a provocat direct paguba, în cazurile prevăzute de lege.

ART. 106. — Persoana care consideră că imputarea sau reținerea a fost făcută fără temei sau cu încălcarea legii, precum și cea care după ce a semnat un angajament de plată constată că în realitate nu datorează parțial sau total suma pretinsă de unitate se poate adresa organului jurisdicțional competent. Acesta, la cererea persoanei în cauză, ținînd seama de împrejurări, poate hotărî suspendarea executării pînă la soluționarea litigiului.

ART. 107. — Unitatea este obligată, în condițiile legii, să despăgubească persoana încadrată în muncă, în situația în care aceasta a suferit din culpa unității, un prejudiciu în timpul îndeplinirii îndatoririlor de muncă sau în legătură cu serviciul.

Unitatea care a plătit despăgubirile este obligată să recupereze sumele plătite de la persoana vinovată de producerea prejudiciului, în condițiile articolului 96 și următoarele.

CAPITOLUL IV

Timpul de muncă și de odihnă

ART. 108. — Durata timpului de muncă nu poate depăși 40 de ore pe săptămînă și 8 ore pe zi.

În cazul stabilirii pentru o anumită zi lucrătoare din săptămînă a unei durate mai mici de 8 ore, timpul de muncă în celelalte zile poate fi mai mare, fără a depăși 9 ore pe zi.

ART. 109. — Pînă la înlăturarea cauzelor care determină condiții de muncă vătămătoare, grele sau periculoase, la unele locuri de muncă durata timpului de muncă pentru persoanele care lucrează în astfel de condiții se reduce sub 8 ore pe zi, fără ca aceasta să ducă la o scădere a remunerării.

Locurile de muncă cu condiții vătămătoare, grele sau periculoase și durata redusă a timpului de muncă stabilit pentru fiecare din ele se determină prin hotărîre a Consiliului de Miniștri. În acest scop, ministerele, celelalte organe centrale și comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București vor face propuneri corespunzătoare, cu avizul Ministerului Muncii, Ministerului Sănătății și al Uniunii Generale a Sindicatelor.

ART. 110. — Pentru persoanele al căror program de lucru se desfășoară în timpul nopții, durata timpului de muncă este mai mică cu o oră decît durata muncii prestate în timpul zilei, fără ca aceasta să ducă la o scădere a remunerării.

În unitățile în care procesul de muncă este neîntrerupt sau unde condițiile specifice ale muncii o impun, programul de lucru din timpul nopții poate fi egal cu cel din timpul zilei. Munca prestată în timpul nopții, în cadrul unui asemenea program, se plătește cu un spor de 15 la sută din salariul tarifar de încadrare, pentru orele lucrate în timpul nopții, dacă aceste ore reprezintă cel puțin jumătate din programul normal de lucru. În mod excepțional Consiliul de Miniștri poate aproba la unele unități majorarea pînă la 25 la sută din salariul tarifar a sporului pentru munca în timpul nopții.

ART. 111. — Se consideră muncă în timpul nopții aceea care se prestează în intervalul cuprins între orele 22-6, cu posibilitatea abaterii în cazuri justificate cu o oră în minus sau în plus față de aceste limite.

ART. 112. — În construcții, în industria forestieră, în agricultură, în alte activități cu condiții specifice, precum și în sectoare în care munca are un caracter sezonier, durata zilei de muncă poate fi mai mare, în condițiile și limitele stabilite prin hotărîre a Consiliului de Miniștri, de comun acord cu Uniunea Generală a Sindicatelor, urmînd ca în medie să nu depășească lunar, trimestrial, semestrial sau anual, după caz, durata normală a zilei de muncă.

ART. 113. — În cursul programului de lucru se poate acorda, în condițiile stabilite prin regulamentul de ordine interioară al unității, o pauză pentru masă de cel mult 1/2 de oră care nu se include în durata timpului de muncă. În unitățile în care nu se poate întrerupe lucru, se va da posibilitate ca masa să fie luată în timpul serviciului.

ART. 114. — Prestarea muncii peste durata normală stabilită potrivit articolelor precedente poate fi cerută în următoarele cazuri:

a) pentru preîntîmpinarea sau înlăturarea efectelor calamităților sau altor cazuri de forță majoră, precum și în situații care periclitează sănătatea sau viața unor persoane;

b) pentru înlăturarea efectelor unor situații neprevăzute, care ar dăuna bunei funcționări a serviciilor de aprovizionare cu apă și energie electrică, de canalizare, a serviciilor poștale și de telecomunicații, a căilor și mijloacelor de transport în comun, a instalațiilor de distribuire a combustibilului;

c) pentru repararea dispozitivelor sau instalațiilor, în cazul în care defectiunea acestora provocă încetarea lucrului pentru mai multe persoane;

d) pentru prevenirea sau înlăturarea unor situații care ar putea provoca degradarea sau distrugerea materiilor prime, materialelor ori produselor.

Munca peste durata normală în situațiile prevăzute în alineatul precedent se prestează pe baza dispoziției conducerii unității, dată cu acordul comitetului sindicatului.

ART. 115. — Munca peste durata normală poate să fie prestată și în alte situații deosebite, în legătură cu interesele producției și ale muncii. În acest caz, munca peste durata normală poate fi prestată pînă la 120 ore pe an, pentru o persoană, pe baza aprobării prealabile a centralelor, ministerelor și celorlalte organe centrale, comitetelor executive ale consiliilor populare județene sau al municipiului București, cu acordul uniunilor sindicatelor de ramură. Prin hotărîre a Consiliului de Miniștri, cu acordul Uniunii Generale a Sindicatelor, la propunerea organelor prevăzute în alineatul precedent făcută în urma consultării colectivelor de muncă, se va putea aproba pentru unele unități, în cazuri cu totul deosebite, efectuarea de ore suplimentare peste plafonul de 120 ore anual.

ART. 116. — Orele în care o persoană prestează muncă peste durata normală a timpului de lucru sînt ore suplimentare, care se plătesc cu spor sau se compensează cu timp liber corespunzător, în următoarele 30 de zile, dacă cel în cauză este de acord.

Sporul pentru orele suplimentare va fi de:

a) 50 la sută din salariul tarifar de încadrare pentru primele două ore de depășire a duratei normale a zilei de lucru;

b) 100 la sută din salariul tarifar de încadrare pentru orele ce depășesc primele două ore și pentru munca prestată în zilele de repaus săptămînal, zilele de sărbătoare legală și în celelalte zile în care, potrivit dispozițiilor legale, nu se lucrează.

ART. 117. — Nu se retribuie suplimentar munca prestată peste programul de lucru de către persoanele cu funcții de conducere, precum și de către cele a căror activitate — datorită specificului muncii — nu se poate încadra în programul normal de lucru; aceste persoane beneficiază de o salarizare stabilită în raport cu răspunderea și obligațiile ce le revin, precum și, după caz, de indemnizații de conducere și concedii suplimentare.

ART. 118. — Pentru orele prestate peste programul de lucru de către persoanele care lucrează în tură continuă, turnus sau alte forme de organizare a timpului de lucru și în ore de gardă pe unitate de către personalul medico-sanitar se vor stabili modalități diferențiate de plată prin hotărîre a Consiliului de Miniștri cu acordul Uniunii Generale a Sindicatelor.

ART. 119. — Orele prestate de personalele încadrate în muncă peste programul de lucru, cu scopul asigurării serviciului pe unitate — cu excepția celor care îndeplinesc funcții de conducere — se compensează cu timp liber corespunzător în următoarele 60 de zile.

ART. 120. — Persoana încadrată în muncă are dreptul, în fiecare săptămînă, la un repaus de cel puțin 24 ore consecutive.

Repausul săptămînal se acordă, de regulă, duminica. În cazurile în care procesul de producție nu permite întreruperea activității sau specificul serviciului impune desfășurarea muncii și în ziua de duminică, conducerea unității, cu acordul comitetului sindicatului, stabilește o altă zi din săptămînă, ca zi de repaus, cu condiția ca cel puțin o dată în 2 luni fiecărei persoane să i se asigure ziua de repaus săptămînal duminica.

Zilele de sărbătoare legală și celelalte zile în care nu se lucrează se stabilesc prin hotărîre a Consiliului de Miniștri.

ART. 121. Persoanele încadrate în muncă au dreptul — în condițiile legii — în fiecare an calendaristic la un concediu de odihnă plătit, de 15-24 zile lucrătoare, în raport cu vechimea în muncă.

În afara concediului acordat în raport cu vechimea în muncă, cei care lucrează în locuri de muncă cu condiții vătămătoare, grele sau periculoase beneficiază de concedii suplimentare, în condițiile stabilite de lege. De concedii suplimentare beneficiază, potrivit legii, și cei care au funcții de conducere.

Concediul de odihnă al personalului didactic se stabilește prin statutul personalului didactic și se acordă în timpul vacanțelor școlare sau universitare.

ART. 122. — Concediul de odihnă se efectuează integral în fiecare an calendaristic; concediul se poate acorda și fracționat, dacă interesele serviciului o cer, sau la solicitarea celui în cauză, atunci cînd interesele serviciului permit, cu condiția însă ca una din fracțiuni să fie de cel puțin 15 zile.

Concediul de odihnă care nu a putut fi efectuat din motive justificate în cursul anului calendaristic pentru care se cuvine va fi efectuat în cursul anului următor, împreună sau separat de concediul pentru acest an.

Pe perioada concediului de odihnă, persoanele încadrate în muncă beneficiază de o indemnizație calculată pe baza cîștigului mediu realizat în ultimele 12 luni și care li se plătește anticipat.

ART. 123. — Unitățile cu activitate sezonieră, precum și în situații deosebite, alte unități, pot acorda concedii fără plată, pe o perioadă determinată, cu păstrarea calității de persoane încadrate în muncă a celor în cauză și menținerea unor drepturi ce decurg din această calitate.

Condițiile în care se pot acorda concedii fără plată de unitățile prevăzute în alineatul precedent se stabilesc prin hotărîre a Consiliului de Miniștri.

ART. 124. — Asigurarea folosirii judicioase a timpului liber reprezintă o problemă de interes social; organele de stat, sindicatele, celelalte organizații obștești, fiecare unitate trebuie să se preocupe de condițiile necesare recreerii, refacerii capacității de muncă, lărgirii orizontului de cultură și de cunoaștere a tuturor celor ce muncesc. Oamenii muncii și familiile lor beneficiază de locuri de odihnă și agrement, biblioteci, case de cultură, cluburi, terenuri și baze sportive, precum și de alte condiții menite să contribuie la satisfacerea mereu crescîndă a cerințelor și preferințelor în folosirea timpului liber.

CAPITOLUL V

Încetarea contractului de muncă
Vechimea în muncă

ART. 125 — Raporturile de muncă încetează la expirarea termenului pentru care a fost încheiat contractul de muncă sau ca urmare a desfacerii acestuia, prin acordul dintre persoana încadrată în muncă și unitate, precum și din inițiativa uneia dintre părți.

ART. 126. — Contractul de muncă poate fi desfăcut din inițiativa unității, pentru următoarele motive:

a) unitatea își reduce personalul prin desființarea unor posturi de natura celui ocupat de cel în cauză ca urmare a reorganizării ori a altor motive;

b) unitatea își încetează activitatea prin dizolvare;

c) unitatea se mută în altă localitate și are posibilitatea să-și asigure pe plan local cadrele necesare;

d) unitatea se mută în altă localitate, iar persoana încadrată nu acceptă să o urmeze;

e) persoana nu corespunde, sub raport profesional, funcției sau postului în care a fost încadrată;

f) în postul ocupat de persoana încadrată în muncă este reintegrat, pe baza hotărîrii organelor competente, cel care a deținut anterior acel post;

g) persoana încadrată în muncă se pensionează pentru limită de vîrstă ori pentru invaliditate de gradul I sau II;

h) cel menținut sau reîncadrat în muncă după pensionarea sa pentru limită de vîrstă nu mai este necesar unității.

ART. 127. — Contractul de muncă va fi desfăcut din inițiativa unității, pentru următoarele motive:

a) persoana încadrată în muncă a săvîrșit o abatere de la normele de disciplină, sancționată, potrivit legii, prin desfacerea disciplinară a contractului de muncă;

b) cel în cauză este arestat mai mult de 2 luni;

c) persoana încadrată în muncă este condamnată definitiv pentru o infracțiune în legătură cu munca sa dacă condamnarea o face necorespunzătoare funcției pe care o deține;

d) instanța penală a pronunțat interdicția de exercitare a profesiei, temporar sau definitiv.

ART. 128. — În cazurile de desfacere a contractului de muncă pentru motivele prevăzute în art. 126, lit. a-f, unitatea va acorda persoanei al cărei contract de muncă a fost

(Continuare în pagina a 4-a)

PROIECT

CODUL MUNCII

(Continuare în pagina a 3-a)

desfăcut un preaviz de 15 zile lucrătoare. În perioada preavizului, prevăzut în acest articol, precum și în art. 132, această persoană este obligată să continue activitatea potrivit programului de lucru.

ART. 129. — La desfacerea, din inițiativa unității, a contractului de muncă va fi consultat comitetul sindicatului. În cazul persoanelor încadrate în muncă, care sînt membri ai comitetului sindicatului sau ai altor organe sindicale, va fi consultat și organul sindical superior, iar în cazul celor aleși în organul de conducere colectivă al unității sau în comisia de judecată se va lua și aprobarea organului care i-a ales.

La desfacerea, din inițiativa unității, a contractului de muncă al persoanei încadrate în muncă, ca urmare a hotărîri organului de conducere colectivă al unității, este necesară aprobarea acestui organ.

În cazul persoanelor încadrate în muncă de organul ierarhic superior, desfacerea contractului de muncă se face de acel organ.

ART. 130. — În cazul în care contractul de muncă urmează să înceteze din inițiativa unității pentru motivele prevăzute în art. 126, lit. a-c, e și f, aceasta este obligată să ofere personalului în cauză trecerea în altă muncă, solicitînd în acest scop sprijinul organului ierarhic superior și al organelor de repartizare în muncă sau, după caz, să ia măsuri pentru recalificarea acestor persoane.

Unitățile au obligația de a asigura trecerea pe locuri de muncă corespunzătoare a celor pensionați pentru invaliditate de gradul III, în cazul imposibilității menținerii lor în continuare în munca avută pînă la pensionare. De asemenea, unitățile au obligația să repună în munca deținută anterior sau într-o muncă corespunzătoare pregătirii lor pe cei care au întrerupt activitatea ca urmare a pensionării pentru invaliditate.

ART. 131. — Desfacerea contractului de muncă, în toate situațiile, se stabilește prin dispoziția scrisă a conducerii unității, cu arătarea motivelor, a prevederilor legale pe care se întemeiază, a termenelor, precum și a organelor la care măsura luată se poate ataca.

Dispoziția de desfacere a contractului de muncă se comunică în scris, de către unitate. Ea își produce efectele de la data comunicării.

ART. 132. — Desfacerea contractului de muncă din inițiativa persoanei încadrate în muncă se face cu un preaviz de 15 zile lucrătoare.

ART. 133. — În caz de anulare a desfacerii contractului de muncă, unitatea este obligată să reîncadreze în funcția avută pe cel căruia i-a desfăcut, în mod nejustificat, contractul și să-i plătească, pe timpul cît a fost lipsit de salariu din această cauză, o despăgubire pe baza salariului său mediu.

Dacă persoana în cauză este încadrat între timp într-o funcție cu o retribuție inferioară sau a realizat alte cîștiguri mai mici, despăgubirea prevăzută în alineatul precedent va consta, pentru perioada respectivă, în diferența dintre cîștigul mediu realizat anterior desfacerii contractului de muncă și cel realizat între timp.

Persoana vinovată pentru luarea măsurii desfacerii contractului de muncă, precum și persoana vinovată pentru neexecutarea hotărîrii de reîntegrare, răspund față de unitate pentru despăgubirile suportate de unitate din aceste cauze.

ART. 134. — Timpul cît o persoană a desfășurat activitate pe baza unui contract de muncă constituie vechime în muncă. De asemenea, constituie vechime în muncă și alte perioade de timp, prevăzute de lege.

Condițiile în care o persoană încadrată are vechimea neîntreruptă în muncă vechimea neîntreruptă în aceeași unitate, vechimea în funcție, meserie sau profesie sînt stabilite de lege, iar dovada se face cu carnetul de muncă.

CAPITOLUL VI

Protecția muncii și asigurările sociale

ART. 135. — În Republica Socialistă România, îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă, grija pentru apărarea vieții și sănătății oamenilor muncii în procesul de producție, pentru prevenirea accidentelor și îmbolnăvirilor profesionale, constituie o preocupare permanentă a statului, o obligație de prim ordin a tuturor ministerelor și celorlalte organe centrale, a unităților economice și instituțiilor.

Prin înzestrarea întreprinderilor cu mașini și utilaje de înaltă tehnicitate, mecanizarea și automatizarea proceselor de producție, se asigură ușurarea efortului fizic al muncitorilor, securitatea muncii acestora, în care scop statul alocă fonduri importante pentru securitatea și protecția muncii.

ART. 136. — Măsurile de protecție a muncii se stabilesc prin norme de tehnica securității și de igiena muncii — pe locuri de muncă, mașini, utilaje, aparate, instalații, echipamente și procese tehnologice.

Normele republicane de protecția muncii sînt obligatorii pentru toate ramurile de producție; pentru locuri de muncă cu un specific deosebit se stabilesc, pe baza normelor republicane, de către ministere și celelalte organe centrale, norme de protecție departamentale.

ART. 137. — Parte integrantă a procesului de producție, protecția muncii se va asigura încă din faza de proiectare a obiectivelor și de realizare a investițiilor — clădiri, instalații, utilaje, echipamente, mașini, aparate, dispozitive — la amplasarea și exploatarea acestora, precum și la introducerea de noi procese tehnologice, corespunzător nivelului științei și tehnicii moderne.

Unitățile noi sau reutilate nu își pot începe activitatea, total sau parțial, decît cu autorizarea prealabilă a organelor de protecție a muncii și a organelor sanitare.

ART. 138. — Persoanele încadrate în muncă au dreptul, în raport cu condițiile în care se desfășoară activitatea, la echipament de protecție gratuit. De asemenea, au dreptul, în condițiile legii, la echipament de lucru.

Persoanelor care lucrează în anumite condiții vătămătoare, sau periculoase, li se poate acorda în timpul lucrului, potrivit dispozițiilor legale, alimentație specială, în scopul creșterii rezistenței organismului.

ART. 139. — Conducerile unităților au obligația să stabilească, odată cu măsurile de realizare a planului de producție sau a sarcinilor de serviciu, măsuri de protecție corespunzătoare fiecărui loc de muncă, inclusiv măsuri pentru prevenirea și combaterea poluării mediului înconjurător. De asemenea, vor lua măsuri ca persoanele încadrate în muncă să cunoască cu temeinic normele de securitate și igiena muncii, pe care trebuie să le respecte în desfășurarea activității lor.

Conducerile unităților au obligația să analizeze periodic împreună cu organele sindicale și sanitare, cauzele accidentelor de muncă și îmbolnăvirilor și să ia măsuri pentru înlăturarea factorilor nocivi care pericliterează viața și sănătatea oamenilor muncii.

ART. 140. — Răspunderea pentru realizarea deplină a măsurilor de protecție a muncii le revin, celor care organizează, controlează, conduc și coordonează procesele de muncă în unități.

Persoanele încadrate în muncă sînt obligate să cunoască și să respecte integral normele de securitate și de igienă a muncii la locurile unde își desfășoară activitatea, să folosească și să întrețină în bune condiții mijloacele de protecție individuale ce le-au fost încredințate.

Încălcarea dispozițiilor legale privitoare la protecția muncii se constată de organele ierarhic superioare, organele Inspecției de stat pentru protecția muncii și de organele sindicale și atrage răspunderea disciplinară, administrativă, materială sau penală, după caz, potrivit legii.

ART. 141. — Asigurările sociale pentru persoanele încadrate în muncă în unitățile socialiste de stat sînt organizate de stat. Asistența medicală în caz de boală și accidente de muncă, plata de ajutoare bănești în caz de pierdere temporară sau definitivă a capacității de muncă, sprijin pentru întărirea și refacerea sănătății, plata concediilor de maternitate, suportarea de la bugetul de stat a fondurilor pentru pensii, precum și alte măsuri cu caracter special, constituie expresia înaltei griji ce se acordă în societatea noastră producătorilor tuturor bunurilor materiale și spirituale.

Beneficiază de dreptul la asigurări sociale, în condițiile legii, și membrii de familie ai persoanei încadrate în muncă.

ART. 142. — Asigurările sociale se realizează prin:

a) asistență medicală gratuită cu caracter profilactic și curativ pe timpul tratamentului ambulatoriu și pe timpul internării în spitale sau alte unități sanitare cu paturi;

b) medicamente și materiale sanitare gratuite necesare pe timpul acțiunilor cu caracter profilactic și al internării în spital sau în alte unități sanitare cu paturi; medicamente și materiale sanitare necesare pentru tratamentul ambulator, în condițiile legii;

c) întreținere gratuită pe timpul internării în spitale sau ambulatorii;

d) concedii și indemnizații acordate în caz de incapacitate temporară de muncă determinată de boală sau accident; pentru refacerea și întărirea sănătății, în caz de interzicere de către organele medicale, ca măsură preventivă, a accesului la locul de muncă, deces în familie, precum și în alte cazuri prevăzute de lege;

e) înlesniri în caz de trimiterea la odihnă și tratament în stațiuni balneoclimaterice;

f) pensii pentru limită de vîrstă;

g) pensii în caz de pierdere a capacității de muncă;

h) pensii pentru urmași.

ART. 143. — Contractul personalului încadrate în muncă nu poate fi desfăcut din inițiativa unității în timpul incapacității temporare de muncă în care primește ajutoare de asigurări sociale, în caz de graviditate, în timpul concediului de maternitate și în perioada de alăptare, în perioada cît îngrijește copilul bolnav, în vîrstă de pînă la 3 ani, precum și în timpul cît soțul satisface serviciul militar.

ART. 144. — Persoanele încadrate în muncă vor fi repartizate la alte munci decît cele care le revin potrivit încadrării lor, pe baza recomandării medicale, în perioada în care se află sub tratament medical, fără ca prin aceasta să li se scadă salariul pe o perioadă de pînă la 3 luni, în cursul unui an.

ART. 145. — În vederea recuperării sociale și profesionale a acelor persoane care, fiind încadrate în muncă, nu mai pot lucra în meseria sau profesia lor ca urmare a unor accidente, boli profesionale sau alte boli care provoacă invalidizare se vor organiza cursuri de reconvertire de către întreprinderi, ministere și celelalte organe centrale, comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București sub îndrumarea metodologică a Ministerului Muncii și Ministerului Sănătății.

ART. 146. — Cuantumul contribuției unităților pentru asigurările sociale se stabilește prin lege. Neplata cotizațiilor de asigurări sociale de către unitate nu lipsește persoanele încadrate în muncă de ajutoarele materiale ce li se cuvin.

ART. 147. — Deosebit de pensia de asigurări sociale, persoanele încadrate în muncă beneficiază dintr-un fond constituit pe baza contribuției lor, pe principiul mutualității, de o pensie suplimentară, ale cărei condiții de acordare se stabilesc prin lege.

CAPITOLUL VII

Munca femeilor și tinerilor

ART. 148. — În Republica Socialistă România se dă o înaltă prețuire muncii femeii, asigurîndu-i-se dreptul de a ocupa orice funcții sau loc de muncă, în raport cu pregătirea și capacitatea ei, creîndu-i-se totodată condițiile pentru dezvoltarea multilaterală a personalității sale. În remunerarea muncii pe care o prestează se aplică principiul la muncă egală cu bărbatul, o retribuție egală.

Femeile încadrate în muncă se bucură de măsuri speciale de ocrotire a sănătății și de condițiile necesare îngrijirii și educării copiilor.

ART. 149. — Femeile gravide și cele care alăptează nu vor putea fi repartizate la locuri de muncă cu condiții vătămătoare, grele sau periculoase, ori contraindicate medical și nu vor putea fi chemate la ore suplimentare.

Femeile gravide care lucrează la munci grele vor fi repartizate la alte munci mai ușoare, fără ca prin aceasta să li se scadă salariul.

ART. 150. — Munca femeilor în timpul nopții, în unitățile industriale, este admisă numai în următoarele cazuri:

a) pentru femeile care dețin funcții de conducere sau funcții cu caracter tehnic care implică o răspundere deosebită;

b) pentru femeile care lucrează în servicii de sănătate și igienă;

c) în cazuri de forță majoră, dacă se produce o întrerupere în funcționarea dispozitivelor și instalațiilor, cînd defectiunea acestora provoacă încetarea lucrului, precum și în cazul cînd munca este necesară pentru salvarea de la o pierdere inevitabilă a materiilor prime și materialelor ori produselor;

d) în alte situații deosebite în unele ramuri de producție stabilite prin hotărîre a Consiliului de Miniștri cu acordul Uniunii Generale a Sindicatelor.

ART. 151. — Femeile gravide, începînd din luna a șasea, și cele care alăptează nu vor fi repartizate la muncă de noapte.

ART. 152. — Femeile au dreptul la concediu de maternitate plătit, care se compune dintr-un concediu prenatal de 52 de zile și un concediu postnatal de 60 de zile.

Dacă nașterea se produce înainte de expirarea concediului prenatal, concediul postnatal se prelungește cu numărul zilelor de concediu prenatal neefectuat.

ART. 153. — Unitățile sînt obligate să acorde femeilor în cursul programului de lucru pauze pentru alimentarea și îngrijirea copilului, de o jumătate de oră, la intervale de cel mult 3 ore. La aceste pauze se adaugă și timpul necesar deplasării dus și întors la locul unde se găsește copilul. Timpul acordat pentru alăptare, inclusiv deplasările, nu poate depăși 2 ore zilnic. Pauzele se acordă pînă la împlinirea de către copil a vîrstei de 9 luni, putîndu-se prelungi pînă la 12 luni în cazul copiilor prematuri, distrofici și celor care pun probleme deosebite de îngrijire, pe baza recomandărilor medicale.

La cererea mamei, pauzele pentru alimentarea și îngrijirea copilului vor fi înlocuite cu reducerea programului normal de lucru cu 2 ore zilnic. Femeile al căror program de lucru este, potrivit dispozițiilor legale, de 7 ore sau mai mic vor beneficia de reducerea acestuia cu o oră.

Pauzele și reducerea programului de lucru acordate în scopul alimentării și îngrijirii copilului se includ în timpul de muncă și nu au consecințe asupra remunerării sau altor drepturi materiale.

ART. 154. — Femeilor care au copii bolnavi, mai mici de 3 ani, li se vor acorda, cu avizul medicului, concedii plătite pentru îngrijirea acestora, care nu se includ în concediul de odihnă.

ART. 155. — Femeile care au copii în vîrstă de pînă la 6 ani, pe care îi îngrijesc, pot lucra cu 1/2 normă, dacă nu beneficiază de creșe sau cămine; timpul cît au fost încadrate în aceste condiții se consideră, la calculul vechimii în muncă, timp lucrat cu o normă întreagă.

ART. 156. — Tineretul — viitorul țării — se bucură de grija deosebită a societății noastre socialiste. Pregătirea multilaterală, formarea și integrarea profesională a tinerilor, însușirea cunoștințelor necesare pentru exercitarea unei profesii se asigură gratuit.

Ministerul Educației și Învățămîntului, celelalte ministere și organe centrale, unitățile subordonate acestora și scolile de toate gradele au îndatorirea să asigure îmbinarea pregătirii teoretice cu practica și munca în producție a elevilor și studenților.

În țara noastră, elevii, studenții, cei ce frecventează diverse forme de pregătire beneficiază de sprijin, sub formă de burse, manuale scolare și alte materiale de studii, indemnizații corespunzătoare aportului lor în producție pe timpul pregătirii practice.

Tuturor tinerilor li se asigură locuri de muncă potrivit pregătirii, aptitudinilor, aspirațiilor lor și nevoilor unităților.

Tinerii au îndatorirea să manifeste o preocupare permanentă pentru dezvoltarea spiritului de responsabilitate, în rezolvarea sarcinilor, în muncă și învățătură, să pună talentul și întreaga lor energie în slujba înfloririi patriei.

ART. 157. — Calificarea profesională prin ucenicie la locul de muncă se face pe baza contractului de ucenicie și se realizează prin pregătire practică desfășurată în unități de producție sau de servire a populației și prin pregătire teoretică.

Ucenicii primesc pe timpul pregătirii bursă sau o indemnizație corespunzătoare aportului lor în producție și gratuit manuale scolare, materiale de studiu, precum și alte drepturi stabilite de lege. Ei beneficiază, de asemenea, în toată perioada ucenciei, de ajutoare materiale în cadrul asigurărilor sociale, de asistență medicală și medicamente gratuit, precum și de vacanțe scolare.

ART. 158. — Pentru protecția sănătății lor, tinerii sub vîrsta de 18 ani, încadrați în muncă, nu pot fi repartizați la locuri de muncă cu condiții vătămătoare, grele sau periculoase, nu pot fi folosiți la muncă în timpul nopții.

De asemenea, tinerii încadrați în muncă, în vîrstă de pînă la 18 ani, nu pot fi folosiți în muncă peste durata legală a zilei de lucru, decît în cazurile prevăzute de art. 114.

ART. 159. — Durata timpului de lucru a tineretului între 14-16 ani se stabilește la 6 ore pe zi, fără ca prin aceasta să se aducă o scădere a remunerării.

ART. 160. — Pentru tinerii în vîrstă de pînă la 18 ani, durata concediului de odihnă este de 18-24 zile lucrătoare, diferențiată în raport cu vîrsta, astfel încît cei mai tineri să beneficieze de un concediu mai mare, potrivit legii.

CAPITOLUL VIII

Sindicatele

ART. 161. — În Republica Socialistă România sindicatele sînt organizații profesionale care se constituie ca urmare a dreptului de asociere prevăzut de Constituție și funcționează pe baza statutelor proprii ale Uniunii Generale a Sindicatelor, ale uniunilor pe ramuri de activitate și ale organizațiilor sindicale din unități.

ART. 162. — Sindicatele mobilizează masele pentru înfăptuirea programului Partidului Comunist Român de edificare a noii societăți, desfășurînd o susținută activitate pentru creșterea productivității muncii, calitatea superioară a producției, promovarea progresului tehnic, ridicarea nivelului de pregătire a oamenilor muncii, pentru respectarea riguroasă a disciplinei în producție și îndeplinirea îndatoririlor ce revin fiecărei persoane încadrate în muncă.

Sindicatele servesc interesele oamenilor muncii, participînd nemijlocit la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului în domeniul asigurării condițiilor de muncă și ridicării continue a bunăstării celor ce muncesc. Ele participă direct — pe toate treptele — la conducerea vieții economice și sociale, reprezentanții lor făcînd parte din comitetele și consiliile oamenilor muncii, din organele de conducere colectivă ale ministerelor și celorlalte instituții centrale, precum și din guvernul Republicii Socialiste România.

ART. 163. — Prin întreaga lor activitate sindicatele contribuie la dezvoltarea conștiinței socialiste a celor ce muncesc în spiritul concepției materialiste despre lume și societate, la cultivarea trăsăturilor morale corespunzătoare principiilor eticii și echității socialiste și comuniste, ele răspund de organizarea activității cultural-artistice și sportive din unități, folosind în acest scop baza materială proprie și mijloacele de care dispun unitățile socialiste, se preocupă de buna organizare și folosirea judicioasă a timpului liber al oamenilor muncii, colaborînd strîns cu celelalte organizații obștești și cu organele de specialitate.

ART. 164. — Sindicatele participă nemijlocit împreună cu organele de stat la elaborarea și aplicarea tuturor reglementărilor privind drepturile și obligațiile persoanelor încadrate în muncă, precum și a celor privind protecția muncii; se preocupă de aplicarea corectă a sistemului de remunerare; urmăresc respectarea programului de lucru și a timpului de odihnă, a celorlalte măsuri stabilite de legislația muncii.

ART. 165. — Împreună cu comitetele și consiliile oamenilor muncii, sindicatele asigură buna pregătire și desfășurare a adunărilor generale ale oamenilor muncii, urmăresc crearea condițiilor care să permită participanților la aceste adunări să analizeze modul de realizare a planului, să facă propuneri pentru îmbunătățirea activității, a condițiilor de muncă și de viață ale personalului încadrat în muncă, acționează pentru îndeplinirea hotărîrilor adoptate și soluționarea propunerilor făcute în adunările generale.

ART. 166. — Organizațiile sindicale se pronunță asupra desfacerii contractului de muncă, apără în fața organelor jurisdicționale de orice fel și în fața organelor de stat și obștești drepturile membrilor lor ce decurg din legislația muncii.

ART. 167. Conducerile unităților sînt obligate să sprijine activitatea sindicatelor, asigurînd condițiile materiale pentru buna desfășurare a acesteia. Ele au totodată datoria să examineze și să rezolve propunerile organelor sindicale menite să contribuie la îmbunătățirea activității unităților și condițiilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii.

CAPITOLUL IX

Jurisdicția muncii. Controlul aplicării legislației muncii

ART. 168. — În Republica Socialistă România, stricta respectare a legilor constitute o obligație constituțională pentru toate unitățile socialiste și persoanele încadrate în muncă, pentru toți cetățenii. Colectivele de oameni ai muncii din unitățile socialiste aduc o importantă contribuție la întărirea legalității socialiste, păstrarea și apărarea avutului obștesc, combaterea oricăror manifestări de încălcare a disciplinei, a normelor de etică și a regulilor de convețuire socială.

Analizarea în adunările generale a abaterilor care aduc atingere avutului obștesc ori care contravin regulilor referitoare la păstrarea ordinii și disciplinei în muncă, stabilirea responsabilităților și luarea cu fermitate a măsurilor ce se impun în fiecare caz, precum și dezbaterea de către colectivele largi ale oamenilor muncii și exprimarea părerii acestora în legătură cu fapte de încălcare a legii ce formează obiectul unor procese, constituie forme eficiente de participare a maselor la asigurarea respectării legilor și educarea socialistă a celor ce muncesc.

ART. 169 — Realizarea drepturilor ce li se cuvin pe baza activității desfășurate este asigurată persoanelor încadrate în muncă prin garanții juridice corespunzătoare.

Ele pot contesta sancțiunile disciplinare pe care le socotesc aplicate fără temei sau cu încălcarea legii și orice măsuri pe care le consideră nelegale, cerînd restabilirea drepturilor încălcate. Orice nerespectare a drepturilor persoanelor încadrate în muncă atrage răspunderea persoanelor vinovate.

Litigiile dintre persoanele încadrate în muncă și unități, în legătură cu încheierea, executarea și încetarea contractului de muncă, sînt litigii de muncă și se soluționează de către comisiile de judecată, instanțele judecătorești sau alte organe prevăzute de lege.

ART. 170. — Comisiile de judecată sînt organe obștești de influențare și jurisdicție, alese în adunări generale ale oamenilor muncii, prin care se realizează participarea maselor largi la înfăptuirea legalității și educarea socialistă a cetățenilor în spiritul promovării unei atitudini corecte față de muncă, întăririi și dezvoltării avutului obștesc.

Comisiile de judecată din unități judecă litigiile de muncă al căror obiect nu depășește o anumită valoare stabilită prin lege și care se referă la:

a) litigiile dintre persoanele încadrate în muncă și unități în legătură cu încheierea și executarea contractului de muncă;

b) litigiile privind pretenții referitoare la drepturi în legătură cu desfacerea contractului sau reîntegrarea în muncă în cazul cînd nu se contestă temeinicia și legalitatea acestor măsuri;

c) orice alte litigii de muncă ce nu sînt date printr-o dispoziție expresă a codului de fată sau din altă lege în competența instanțelor judecătorești ori a altor organe.

Organizarea și funcționarea comisiilor de judecată, procedura în fața acestor organe, căile de atac împotriva hotărîrilor pronunțate, precum și modul de executare a acestora, se stabilesc prin lege.

ART. 171. — Sînt de competența instanțelor judecătorești:

a) litigiile în legătură cu încheierea și executarea contractului de muncă al căror obiect are o anumită valoare stabilită prin lege;

b) contestațiile împotriva desfacerii contractului de muncă și litigiile privind reîntegrarea în muncă, cu excepția celor referitoare la persoanele cu funcții de conducere.

ART. 172. — Sînt de competența organului administrativ ierarhic superior sau organului de conducere colectivă, potrivit legii:

a) contestațiile împotriva sancțiunilor disciplinare care prin codul de fată sau prin altă dispoziție a legii nu au fost date în competența judecătorilor sau altor organe;

b) contestațiile persoanelor cu funcții de conducere împotriva desfacerii contractului de muncă, precum și litigiile privind reîntegrarea în muncă a acestora;

c) contestațiile împotriva redistribuirii de personal făcută cu prilejul reducerii personalului din administrație sau din producție;

d) contestațiile în legătură cu acordarea de trepte și gradații de salarizare, împotriva diminuării salariului tarifar pentru neîndeplinirea integrală a sarcinilor de serviciu, precum și cu privire la acordarea premiilor și gratificațiilor.

Termenul de rezolvare a contestațiilor este de 15 zile.

ART. 173. — Termenul de sesizare a organelor de soluționare a litigiilor de muncă este de 30 zile de la data comunicării, în cazul în care legea prevede necesitatea unei comunicări, iar în celelalte cazuri, de la data cînd cel interesat a luat cunoștință de măsura sau împrejurarea care a determinat litigiul.

Pentru orice pretenții bănești ale persoanelor încadrate în muncă fată de unitate — prejudicii suferite sau drepturi neacordate — termenul de sesizare este de 2 ani de la data producerii pagubelor sau de la data cînd drepturile trebuiau să le fie acordate.

ART. 174. — Partea care a pierdut termenul de sesizare a organelor de jurisdicție poate cere acestora, pentru motive temeinice, repunerea în termen.

Cererea de repunere în termen se poate face în 15 zile de la încetarea cauzei care a împiedicat sesizarea în termen.

În cazul admiterii cererii, organul sesizat va proceda la soluționarea litigiului.

ART. 175. — În orice litigiu de muncă, dovada temeiniciei și legalității dispoziției sau măsurii luate de unitate este în sarcina acesteia.

ART. 176. — Cererile în fata oricăror organe sau instanțe, precum și toate actele procedurale, în legătură cu soluționarea litigiilor de muncă și cu executarea hotărîrilor, sînt scutite de taxa de timbru.

ART. 177. — Ministerele și celelalte organe centrale de stat și obștești, precum și comitetele executive ale consiliilor populare, au obligația să ia măsuri pentru cunoașterea și respectarea legislației muncii și să asigure controlul aplicării dispozițiilor legale privind raporturile de muncă în unitățile din subordinea lor.

ART. 178. — Ministerul Muncii, ca organ central de specialitate în problemele muncii, exercită controlul aplicării dispozițiilor legale referitoare la raporturile de muncă ale persoanelor încadrate în muncă, din toate unitățile de stat, cooperatiste și celelalte organizații obștești. Comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, prin organele locale de specialitate în problemele muncii, exercită controlul aplicării legislației muncii în toate unitățile din cuprinsul județului și al municipiului București.

Sindicatele organizează și exercită, potrivit legii și statutului lor, controlul obștesc asupra respectării dispozițiilor legale în legătură cu cei încadrați în muncă.

ART. 179. — Organele care exercită controlul respectării dispozițiilor legale privind raporturile de muncă au obligația să ia sau, după caz, să propună măsuri în vederea tragerii la răspundere a celor vinovați.

Totodată, organele de stat, în limita competenței lor, dau indicații de specialitate unităților controlate.

PARTEA A III-A

Dispoziții finale și tranzitorii

ART. 180. — Prevederile prezentului cod se aplică și raporturilor de muncă dintre unitățile socialiste și persoanele care prestează muncă în domiciliu, raporturilor de muncă stabilite cu persoane juridice, altele decît unitățile socialiste. De asemenea, aceste prevederi se aplică și în raporturile de muncă dintre meșteșugari, cu ateliere proprii și salariați sau ucenici pe care, potrivit legii, îi pot încadra, precum și raporturilor de muncă dintre personalul casnic sau care efectuează diferite lucrări și servicii și alte persoane, pe baza unui contract de muncă.

Prevederile prezentului cod se aplică și în raporturile de muncă dintre organizațiile cooperatiste și celelalte organizații obștești și persoanele încadrate în aceste organizații pe baza unui contract de muncă.

Persoanele prevăzute la alineatele precedente, precum și membrii lor de familie beneficiază de drepturile de asigurări sociale organizate de stat sau după caz de organizațiile cooperatiste și celelalte organizații obștești, în cadrul cărora își desfășoară activitatea.

ART. 181. — Se recomandă organizațiilor cooperatiste și obștești ca, în măsura în care nu există prevederi în lege, să reglementeze relațiile de muncă privind pe membrii lor, corespunzător principiilor cuprinse în prezentul cod.

ART. 182 — Drepturile și obligațiile militarilor sînt prevăzute prin acte normative speciale.

ART. 183. — Prevederile prezentului cod al muncii nu se aplică raporturilor în care prestarea unei munci se face pe baza unui contract de drept civil.

ART. 184. — Dispozițiile prezentului cod se întregesc cu celelalte dispoziții ale legislației muncii și, în măsura în care nu sînt incompatibile cu specificul raporturilor de muncă, cu dispozițiile legislației civile.

ART. 185. — Prin unități, ca părți în raporturile de muncă cu persoanele încadrate în baza unui contract de muncă, se înțeleg unitățile socialiste de stat, organizațiile cooperatiste și celelalte organizații obștești.

ART. 186. — Prin persoane cu funcții de conducere în sensul prezentului cod se înțeleg șefii compartimentelor de muncă și ai unităților, precum și asimilații lor, prevăzuți în nomenclatoarele de funcții ale unităților socialiste.

ART 187 — Prezentul cod al muncii intră în vigoare pe data de... la care se abrogă Codul muncii adoptat prin Legea nr. 3 din 8 iunie 1950.

Televiziune

DUMINICĂ 30 IULIE

8,15 Gimnastica pentru toți;
8,30 Cravatele roșii;
10,00 Viața satului. • Hotărîrile Conferinței Naționale a partidului;
11,15 Mari muzicieni la București;
12,00 De strajă patriei;
12,30 Emisiune în limba maghiară;
14,25 360 de grade;
18,30 Film serial pentru tineret: Cei trei mușchetari. După Alexandre Dumas. Cu: Jermy Brett, Brian Blessed, Gary Watson, Jeremy Young. Regia Peter Hammond;
19,20 1 001 de seri;
19,30 Telejurnal;
20,00 Reportajul săptămînii. Tulcea își zidește cetatea;
20,20 Aventuri în epoca de piatră;
20,45 Fotbal: România — Iugoslavia (repriza a II-a);
21,30 Festivalul național de muzică ușoară 1972. Gala laureaților. Transmisiune directă de la Constanța. În pauză: Telejurnal.

LUNI 31 IULIE

17,30 Deschiderea emisiunii. Curs de limba rusă. Lecția a 7-a;
18,00 Căminul la Timișoara;
18,20 Tragerea de amortizare ADAS;
18,40 Scena. Emisiune de actualitate și critică teatrală;
19,00 Săptămîna în imagini;
19,20 1001 de seri;
19,30 Telejurnal. • Hotărîrile Conferinței Naționale a partidului — cauză a întregului popor;
20,00 Avanpremieră;
20,05 Reflector;
20,20 Roman foileton: Moș Goriot (episodul II);
21,05 Prim-plan. Tudor Morar, miner, Erou al Muncii Socialiste;
21,35 Steaua fără nume — Floarea din grădină. Emisiune-concurs pentru tineri interpreți de muzică populară;
22,40 24 de ore
22,55 Contraste în lumea capitalului.

Spitalul Unificat Petroșani

angajează prin concurs

în condițiile prevederilor Legii nr. 1/1971 și Legea nr. 22/1969 următorul personal:

- *contabil principal*
- *achizitor de materiale*
- *intendent secția pediatrie*

Concursul va avea loc în data de 5 august 1972, ora 10 dimineața, la sediul unității.

TELEGRAME EXTERNE

BONN 29 (Agerpres). — Evocînd, în cadrul unui interviu acordat cotidianului „Hamburger Morgan Post", procedura care va preceda convocarea alegerilor generale anticipate, cancelarul vest-german Willy Brandt, a subliniat că ea nu va putea fi stabilită decît după reluarea de către Bundestag a lucrărilor sale, adică în a doua jumătate a lunii septembrie. Pe de altă parte, el a arătat că poziția electorală a social-democraților n-a fost afectată după demisia lui Karl Schiller din postul de ministru al economiei și finanțelor.

★

VIETNAMUL DE SUD 29 (Agerpres). — Bombardierele gigant americane „B-52" au efectuat, vineri seara și în cursul nopții de vineri spre sîmbătă, 27 de misiuni — a declarat un purtător de cuvînt militar american de la Saigon, citat de agenția France Presse. Bombardierele au aruncat aproximativ 1 200 tone bombe în cursul a 13 misiuni întreprinse asupra provinciei Quang Tri, a precizat purtătorul de cuvînt. Alte misiuni au fost efectuate asupra provinciilor Thua Thien, Quang Nam, Kontum și Kien Tuong, în delta Mekong, unde au fost semnalate în ultimele zile importante acțiuni ale forțelor patriotice.

MADRID 29 (Agerpres). — Guvernul spaniol a suspendat regulamentele de funcționare ale celor două universități din Madrid, înlocuindu-le cu o serie de măsuri „de urgență", destinate să pună capăt mișcării de protest studențești. Hotărîrea, publicată în Buletinul Oficial, conferă autorităților universitare puterea de a lua diverse măsuri disciplinare împotriva studenților „care încalcă funcționarea normală a instituțiilor academice și viața universitară". Orice student considerat vinovat de violarea noii legislații va fi eliminat pe loc, de către orice cadru didactic, după care va trebui să compare și în fața unui așa-numit comitet disciplinar pentru a fi judecat. Legea nu prevede dreptul acuzatului la apel.

★

BELGRAD 29 (Agerpres). — Inundațiile provocate ca urmare a ploilor abundente cărute sămămîna trecută în partea de nord-est a Sloveniei, au cauzat pagube materiale estimate la 300 000 000 dinari — se arată într-un comunicat al comisiei organelor locale din zonele afectate de inundații. S-au înregistrat pagube pe mari întinderi cultivate cu cereale, iar multe locuințe au fost distruse sau avariate.

Redacția și administrația ziarului: Petroșani, strada Republicii Nr. 90, telefon: 1682 — Tiparul — Întreprinderea poligrafică Hunedoara — Subunitatea Petroșani — 40 396

O utilă întîlnire de lucru a minerilor

ZIUA BRIGADIERULUI

Ieri după-amiază a avut loc, în sala mare a Casei de cultură din Petroșani, **ZIUA BRIGADIERULUI** pe Centrala cărbunelui, o utilă întîlnire de lucru a conducătorilor nemijlociți ai procesului de producție de la exploatările miniere din municipiu, cu cadrele de conducere ale centralei. Au participat minerii șefi de brigadă, artificieri, maiștri, ingineri, șefi de sectoare și de exploatări. Au participat de asemenea, tovarășii **Gheorghe Peter**, secretar al comitetului municipal de partid, **Gavrilă David**, președintele consiliului municipal al sindicatelor, **Vasile Oglirlaci**, director general al C.C.P.

Întîlnirea de lucru a început prin prezentarea unei informări asupra desfășurării și rezultatelor obținute în întrecerea socialistă între brigăzi, pe trimestrul II. A fost scoasă în evidență, de către referentul informării, ing. **Gheorghe Giuclea**, director tehnic al C.C.P., amploarea ce au luat-o cele trei inițiative minerești pentru sporirea producției și creșterea vitezelor de avansare, lansate de minerii **Petre Constantin**, pentru abataje frontale, **Petru Roman**, pentru abataje cameră și **Constantin Grădinaru**, pentru lucrările de pregătire și deschideri de noi fronturi de lucru, inițiative care au declanșat o vie emulație, o pasionantă întrecere.

În acest sens, Ziua brigadierului a prilejuit și o frumoasă festivitate. Rezultatele întrecerii au fost aduse la cunoștința tuturor brigadierilor din municipiu, în prezența cărora cîștigătorilor li s-a înmînat distincția **LAMPA MINERULUI** — o tradițională miniatură care conține, în simbolul ei, prețuirea acordată celor mai destoinici șefi de brigadă. Astfel, în trimestrul care s-a scurs, au fost declarați cîștigători minerii **Petre Constantin**, Erou al Muncii Socialiste, șeful unei brigăzi de frontaliști de la mina Lupeni, **Nicolae Ilie** și **Petru Roman**, șefi de brigadă de la mina Aninoasa, **Constantin Grădinaru**, șef de brigadă la mina Uricani și **Nicolae Ungureanu** șef de brigadă la investiții, în cadrul minei Lupeni.

În continuare a urmat un viu schimb de opinii între mineri, o utilă împărtășire a experienței acumulate în întrecerea socialistă pentru obținerea unor randamente superioare și creșterea vitezelor de avansare. Au luat cuvîntul minerii șefi de brigadă **Constantin Grădinaru**, **Vasile Cerceva**, **Ioan Enc**, **Constantin Scutaru**, **Ioan Onuț**, **Andrei Sandor**, **Arpad Kadar**, **Alexandru Gaboș** și alții, precum și artificieri, maiștri mineri, cu toții referindu-se îndosebi la măsurile ce vor trebui luate, în continuare, pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor de plan, pentru traducerea în viață a directivelor conducerii superioare de partid privind sporirea producției de cărbune.

După amplele discuții, cu prilejul cărora, în spirit critic și autocritic au fost semnalate deficiențe ce frînează, pe alocuri, buna desfășurare a procesului de producție, a luat cuvîntul ing. **Vasile Oglirlaci**, director general al C.C.P., care a adresat tuturor participanților, tuturor minerilor Văii Jiului, îndemnul de a munci cu mai multă rîvnă, de a nu-și precupeți eforturile răspunzînd astfel prin fapte de muncă pe măsura tradiției Văii Jiului, grijii cu care minerii sînt permanent înconjurați de conducerea superioară de partid și de stat.

În încheierea întîlnirii de lucru a brigadierilor a luat cuvîntul tovarășul **Gheorghe Peter**, secretar al comitetului municipal de partid. În cuvîntul său, vorbitorul a adresat recomandări prețioase participanților, pentru îmbunătățirea activității în subteran, exprimîndu-și convingerea că, printr-un plus de mobilizare, prin eforturi susținute din partea fiecărui brigadier pentru mobilizarea colectivelor ce le conduc, sarcinile de plan ale acestui an, ale întregului cincinal la producția de cărbune, vor putea fi îndeplinite înainte de termen în mod exemplar.

I. M.

Șeful de schimb Lazăr V. Dumitru din brigada minerului Pavel Dedu (E.M. Aninoasa)

Eroismul muncii e un „fapt obișnuit"...

(Urmare din pag. 1)

an al muncii ca „fapt obișnuit" și încerc să investighez tărîmul angajamentelor. ...„Alături de comuniști, tinerii noștri, fiecare la locul lui de muncă, se străduiesc să obțină maximum de eficiență economică. Să cîștige măcar o secunda la operație! Să obțină o economie de măcar un gram de materie primă! Mereu mai bine, în ritmuri superioare! Tinerii noștri, care-au citit sau au ascultat magistralul raport al secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, își dau perfect de bine seama că tot ce s-a preconizat, tot ceea ce au decis, în aceste zile, în Sala Palatului, cei mai buni fii ai poporului, e în folosul lor, al viitorului țării noastre. Prin aplicarea noilor măsuri de dezvoltare economico-socială, de îmbunătățire a conducerii planificate a societății, se vor crea excelente condiții pentru afirmarea totală a plurivalentelor energii și a vigurosului talent al tinerei generații. Ne angajăm să răspundem prin fapte de muncă remarcabile entuziastei chemări a comuniștilor, de concentrare a dimensiunilor timpului, acționînd în viitor, așa cum ne cere tovarășul Nicolae Ceaușescu „cu toată fermitatea pentru traducerea în viață a măsurilor stabilite".

Producția agricolă pe măsura cerințelor de consum ale populației

Cred că nu există cetățean al patriei noastre socialiste, care, să nu fi fost pătruns în profunzime de hotărîtoarele măsuri politico-organizatorice și crucialele direcții de orientare ale măreței construcții economico-sociale ce se desfășoară în patria noastră, expuse cu atîta curaj și claritate în cadrul lucrărilor Conferinței Naționale a P.C.R.

Convinsă de justețea liniei politice a partidului nostru, de răspunderea sa față de viitorul națiunii noastre socialiste, doresc să-mi exprim și eu, alături de ceilalți fii ai poporului român, mîndria și adeziunea față de hotărîrile Conferinței.

În mod deosebit am reținut, în calitatea mea de specialist agronom, acele probleme care se referă la domeniul agricol. Deși Valea Jiului nu este o regiune propice practicării agriculturii, ea oferă totuși condiții optime pentru dezvoltarea zootehniei. Tocmai de aceea, mi-au rămas întipărite în conștiință, ca o perfect de dreaptă îndrumare, acel paragraf din raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu în care se precizează că:

„O problemă esențială care trebuie să stea în atenția organelor agricole ca și a comitetelor județene și comunale de partid este apărarea și conservarea pămînturilor — bun național de importanță vitală pentru propășirea economică a țării. Este necesar să se aplice cu strictețe prevederile legislației fondului funciar, reducîndu-se la minimum scoaterile de teren din cultură".

După ce se dau indicațiile necesare pentru creșterea producției agricole vegetale, raportul precizează:

„În zootehnie este necesar să crească preocuparea pentru ameliorarea raselor de animale și creșterea productivității acestora".

Rezultă de aici sarcini deosebite și pentru municipiul Petroșani în domeniul agricol și în special cel zootehnic. De aceea, în fața organelor agricole din cadrul consiliilor populare, municipal, orășenești și comunale, stau obiective imediate pentru îmbunătățirea pășunilor și creșterea efectivului de animale.

În acest scop, pînă la sfîrșitul acestui cincinal numărul taurinelor trebuie să atingă cifra de 13 mii de capete, iar al ovinelor peste 35 de mii. Se vor executa lucrări complexe pe o suprafață de 500 ha, prin defrișări, curățiri, fertilizări și construcții zootehnice. În acest sens, pînă la sfîrșitul acestui cincinal numărul taurinelor trebuie să atingă cifra de 13 mii de capete, iar al ovinelor peste 35 de mii. Se vor executa lucrări complexe pe o suprafață de 500 ha, prin defrișări, curățiri, fertilizări și construcții zootehnice pe o suprafață de 500 ha, prin defrișări, curățiri, fertilizări și construcții zootehnice, se vor crea excelente condiții pentru afirmarea totală a pluriva-lentelor energii și a vigurosului talent al tinerei generații. Ne angajăm să răspundem prin fapte de muncă remarcabile entuziastei chemări a comuniștilor, de concentrare a dimensiunilor timpului, acționînd în viitor, așa cum ne cere tovarășul Nicolae Ceaușescu „cu toată fermitatea pentru traducerea în viață a măsurilor stabilite".

Repere din activitatea și pasiunile tineretului de la Vulcan

Carnaval

Din inițiativa comitetului orășenesc U.T.C. Vulcan astăzi se desfășoară, în sala clubului din localitate, începînd cu ora 20, „Carnavalul tineretului" închinat brigăzilor de tineret din unitățile economice ale orașului.

Desfășurîndu-se pe baza unui program judicios întocmit, carnavalul este precedat de expunerea primului secretar al organizației revoluționare de tineret, ing. **Ioan Barb** despre Programul elaborat de Conferința Națională a partidului și sarcinile U.T.C. pentru transpunerea lui în viață, precum și de prezentarea a două filme de scurt metraj reprezentînd aspecte din viața și activitatea tinerilor din orașul Vulcan, realizate de cineclubul din localitate.

Carnavalul va fi deschis de parada celor 120 de măști, urmat de spectacolul brigăzii artistice de agitație a cooperativei meșteșugărești „Paringul" și un concurs de muzică ușoară, la care vor participa numeroși soliști.

Pentru ca tineretul să se simtă cît mai bine se vor organiza diferite jocuri distractive și o tombolă, cu peste 200 de obiecte valoroase, ce va sta la dispoziția lor.

La faza județeană a Olimpiadei strungarilor

După ce au cîștigat concursul la faza pe fabrică, clasîndu-se pe primele trei locuri, cei mai buni strungari de la F.S.H. Vulcan, **Constantin Dascălu**, locul I, **Ioan Stănciolu**, locul II, și **Gheorghe Rad**, locul III, pleacă astăzi la faza județeană a Olimpiadei strungarilor ce se va desfășura duminică, 30 iulie, în municipiul Hunedoara.

„Dorim să reprezentăm cu cinste întreprinderea noastră la această olimpiadă devenită tradițională — au declarat tinerii strungari de la F.S.H. Vulcan — și pentru aceasta ne-am pregătit cu toată răspunderea profesională. Vrem, totodată, să ridicăm la nivelul județului, prestigiul fabricii, unde se produc stîlpii hidraulici pe care bravii mineri din Valea Jiului îi folosesc la fronturile de lucru din subteran".

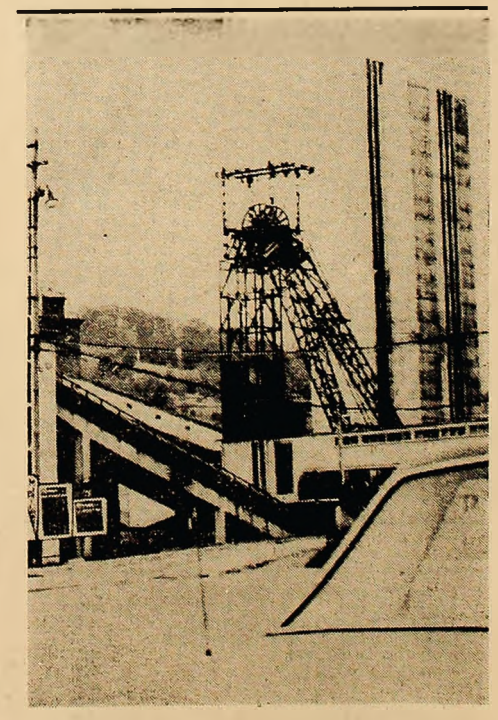

Cadru de la Mina Uricani

In tot ce s-a realizat este reflectată și munca femeilor

Scriu aceste rînduri stăpînită de emoție, dar și de o puternică mîndrie partinică și cetățenească, prilejuită de raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului, care, a devenit încă de la rostirea sa un bun politic al întregului popor.

Rod al lucidității și înțelepciunii patriotice, al înaltei responsabilități comuniste asupra prezentului și viitorului nostru, documentul de bază al Conferinței reprezintă o analiză profundă a fenomenelor actuale din viața noastră socială și stabilește măsurile pentru perfecționarea întregii noastre societăți.

Mă aflu încă sub puternica impresie a cifrelor prezentate și mărturisesc că mă simt dominată de emoția puternică pe care ți-o creează sentimentele izvorîte din aprecierile juste și calde pe care raportul le face la adresa activității femeilor din patria noastră. Tocmai de aceea, ca soție și mamă și în calitatea pe care o am de secretară a Comitetului municipal al femeilor din Petroșani, am fost deosebit de atentă, mai ales la acele paragrafe care vizează direct activitatea acestui puternic detașament uman — femeile.

Așa cum subliniază raportul la Conferință, „femeile reprezintă mai mult de 50 la sută din populația țării, ele se bucură de deplină egalitate în toate domeniile activității economico-sociale. În tot ce s-a realizat este reflectată și munca femeilor, așa cum problemele pe care urmează să le soluționăm în continuare, privesc în egală măsură și femeile".

Pornind de la acest adevăr, după cum se arată în raport, este necesar să se acorde mai multă atenție unor probleme privind condițiile de muncă pentru femei și mai cu seamă promovării lor în diferite funcții de conducere.

Sînt ferm convinsă că prin înfăptuirea acestui deziderat, femeile își vor aduce și mai deplin aportul la realizarea sarcinilor economice și gospodărești, la înfrumusețarea urbanistică a localităților, ținînd seama de inițiativa și dragostea pentru frumos ce le caracterizează.

În acest spirit, femeile din Valea Jiului angajate în producție își aduc întreaga contribuție la realizarea și depășirea sarcinilor de plan, a angajamentelor asumate, se ocupă de creșterea și educarea copiilor, de îngrijirea soților, contribuie la ridicarea nivelului nostru de trai.

Organizațiile de femei din Valea Jiului, sub conducerea organelor de partid și, în colaborare cu celelalte organizații de masă, vor acorda cea mai mare atenție înfăptuirii programului partidului de ridicare a patriei noastre pe noi culmi ale progresului și civilizației, vor depune eforturi pentru ca binefacerile construcției economice și sociale să se răsfrîngă nemijlocit în traiul fiecărei familii.

Exprimîndu-mi întreaga adeziune față de programul partidului, exprim de fapt gîndurile tuturor femeilor din Valea Jiului, angajate cu întreaga lor ființă și putere de dăruire în munca pentru prosperitatea națiunii noastre socialiste.

Minerva CIȚA
secretara
Comitetului municipal
al femeilor — Petroșani

Aici pereții trăiesc respirînd lumină

Să scrii despre constructori, acești oameni care sfidează și cuceresc înălțimile, care umanizează cerul și pămîntul...

Foarte recent, mi-am purtat pașii spre Petrila.

Auzisem că aici, se experimentează, pentru prima oară în Valea Jiului, pentru prima oară în județ, o nouă metodă de turnare a betonului. Auzisem că aici se construiește o creșă și o grădiniță pentru 350 de „pui de mineri" — cum se exprima un constructor.

...Maistrul constructor VALERIU CHIRA, îmi vorbește despre avantajele metodei de turnare a betoanelor, prin cofraje metalice plane universale:

— Productivitate foarte mare, grad de uzură foarte scăzut, un set de cofraje se poate folosi pentru circa 6 000 de apartamente. Nu e vorba de o glisare propriu-zisă ci de o montare-demontare cu macarale. Metodă românească, experimentată cu succes, pentru prima oară, pentru construcția elegantelor blocuri de pe litoral. Discuția se întrerupe pentru cîteva clipe: un șef de echipă cere „biblia" — proiectul de lucrări cu planșe desenate.

Zîmbesc: maistrul Chira „comentează".

— Așa numim între noi unele lucruri de-ale noastre... Intimitatea stabilită între oameni și lucruri m-a cucerit. Urcăm la etajul „unu" abia configurat. Aflu alte avantaje ale metodei.. Se pot realiza cincisprezece metri pătrați de beton în 30 de minute, munca unui zidar pe o zi. Decofrarea unui set se face numai după 24 de ore în loc de 14 zile, cît era minimum necesar la betonul normal în cofrajul de lemn. Pentru fiecare set se economisesc 5 mc de lemn. Mă gîndesc imediat la o echivalență „practică": 5 mc de lemn înseamnă un arbore de aproape 20 m înălțime.

Constructorii iubesc copiii, au copii... Poate de aceea au avut grijă ca viitorii locatari să aibă cele mai optime condiții de viață.

— Avem și lift!

— Lift pentru un etaj?

— Da. Pentru cei mici mîncarea se va transporta spre sala de mese în căruciorare speciale cu liftul... și pentru ca aici unde cresc „puii de om" (mă simt obligat să repet metafora; mă obligă la aceasta, căldura cu care vorbesc constructorii despre copii) să fie întotdeauna cald, constructorii au avut grijă să stabilească o legătură directă cu centrala termică nr. 1. printr-un canal termic de peste 300 metri. „Dispunem și de o centrală de ventilație: aerul trebuie să fie aici întotdeauna curat".

Lucrările au început la 1 ianuarie a.c.; la 30 octombrie 1972 construcția va fi la „cheie".

— Sigur?

— Pe răspunderea mea — rostește grav Valentin Chira. Deși s-ar putea să... nu ne ținem de cuvînt: cred că o vom preda mai devreme.

Pentru a nu se produce segregarea betonului (noul procedeu de turnare cere beton plastic spre fluid) oamenii maistrului Chira au adus betonieră, prepară betonul la fața locului.

Pereții ridicați sînt „oglindă", noul procedeu permite un finisaj mult mai economicos: dacă pentru finisarea unui metru pătrat se cheltuia înainte 10 lei (material plus manoperă), acum pentru același metru pătrat sînt necesari 1,58 lei. La cei aproximativ 3 000 mp cît vor avea finisările interioare, economiile sînt substanțiale.

Constructorii... Iată-l pe ION GHEORGHE, șef de brigadă montori. Are o vorbă: „Dacă nu știi planul „pe de rost" nu ești constructor".

Și ca el sînt mulți: VICTOR PIRVU, șef de echipă betoniști, CONSTANTIN ALEXANDRU, șef de echipă fierar-betoniști, muncitorii IOAN BARABAȘ, VIRGINIA PARTENIE și mulți alții...

CONSTANTIN ALEXANDRU și-a scris aici, în Valea Jiului, biografia de constructor. Are 22 de ani în cîmpul muncii, numai în Valea Jiului. Începutul l-a făcut în 1951 cu cinematograful din Petrila; tot el a participat la construcția primelor cămine muncitorești. Cea mai dragă lucrare îi rămîne însă cinematograful din Lupeni realizată în 1964!

— O lucrare mai dificilă — ne-a pus serios munca la contribuție. Nu ne plac lucrările în serie. Pentru o construcție cu beton, fierul înseamnă mult: ceea ce reprezintă scheletul pentru organismul meu. Vrem să cunoaștem (rîde cu toată fața) cît mai multe „oase"...

Pe Constantin Alexandru îl „omoară" stereotipia: dacă faci la fel toate lucrările, ajungi să construiești blocuri fără planuri. E mai ușor pentru constructor, e o „probă", a priceperii sale dar se supără „ochiul celui care trece pe stradă".

Șeful de echipă are 49 de ani: a calificat pînă acum 50-60 de „băieți". Și anul acesta pregătește 5 tineri: două fete și trei băieți.

— Care e cel mai harnic dintre ei?

— O „fată de 17 ani: TATIANA LEPĂDATU. Îi place meseria asta. Și asta se „simte".

Șeful de echipă își iubește meseria. Cu patimă. N-ar recunoaște nici în ruptul capului că există alta mai bună. Se argumentează din nou printr-o metaforă. Ce mai, are o poezie a lui personală în tot ce spune.

— Fără un plămîn poți trăi: fără schelet însă...

Greu de combătut, nu?

Rămîn iar cu maistrul Chira. Urcăm pe o mică ridicătură pe pămînt. Cade pe gînduri.

— Îmi place uneori să visez. Mă gîndesc cum va arăta construcția, mîine, poimîine și tot așa pînă cînd e gata. Apoi visez altă construcție. Deși, în fond nu-mi plac visele: prefer realitatea vie, palpabilă, așa cum este ea. Pentru că e mai frumoasă ca visul. De aceea vin dimineața cu o oră înaintea tuturor. Mă încearcă atunci, așa o senzație că pereții pur și simplu respiră...

Ascultîndu-l, mi-am amintit versurile unui poet sud-american închinate Brasiliei:

„aici pereții trăiesc
respirînd lumina"

Își găsiseră rezonanța și aici între munții noștri, printre constructorii petroșeni.

Iucian STROCHI

Din înaltul schelelor, constructorii au recepțional, în clipe de răgaz, principalele sarcini cuprinse în Raportul prezentat de către tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului. Odată cu îndeplinirea prevederilor cantitative ei au înțeles că trebuie să pună accent deosebit pe calitatea lucrărilor.

De aceea, maistrul Constantin Mihălescu și șeful echipei de zidari, Anghel Arșoi, controlează cu exigență sporită calitatea execuției finisajului la un bloc care în curînd va fi dat în folosință în cartierul Aeroport din Petroșani.

RĂSPUNDEM CELOR CE NE SCRIU

● **FLOREA URZICEANU, strada Independenței 1/16, Petroșani.**

Potrivit prevederilor Legii nr. 26/1967 (articolul 12, punctul 5), angajatul unei unități socialiste trebuie să primească concediu de odihnă după împlinirea a 11 luni de muncă. Dacă cele 11 luni se împlinesc în anul calendaristic al angajării, concediul se va acorda în acel an. Dacă cele 11 luni de la angajare se împlinesc în anul următor, în această situație angajatul va primi concediul corespunzător anului în curs la care se adaugă și partea de concediu corespunzătoare lunilor muncite în anul precedent.

● **EMILIAN BANCU, E.M. Aninoasa.**

Contribuția bănească anuală se plătește o singură dată de către capul familiei, la secția financiară a orașului sau comunei unde are domiciliul stabil, indicat în buletinul de identitate. Cînd se ivesc cazuri de dublă impunere, cel în cauză are dreptul de a contesta impunerea a doua la comitetul executiv al comunei în care nu mai locuiește, făcînd dovada cu plata efectuată în comuna unde are domiciliul stabil.

● **ȘTEFAN NICOARĂ, Vulcan.**

Conform punctului 26 din Precizările nr. 2 038/1968 ale Ministerului Muncii, compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat, datorită încorporării în armată este permisă. În consecință, dacă dv. vă încadrați în situația de mai sus și dacă nu ați operat prescripția de 12 luni, puteți să vă plîngeți la Comisia de judecată de pe lîngă E.M. Vulcan spre a lua hotărîrea de rigoare.

● **FLOAREA BOȚA, strada Muntelui nr. 1, Petroșani.**

Trecerea peste locul altui proprietar, spre a putea ajunge la proprietatea dv. constituie problema unei servituți care este reglementată de articolul 616 din Codul civil. Pentru ca dv. să obțineți un titlu legal de trecere (stabilirea unei servituți de trecere) aveți calea unei acțiuni în justiție, acțiune care nu mai poate fi adresată comisiei de judecată și nici altui for decît judecătoriei.

● **ANTON MIȘCOLȚI, Petrila.**

Întrucît dv. ați depășit limita de vîrstă, prevăzută de Legea nr. 20/1971, sînteți scutit de contribuția în muncă.

● **N. N., Vulcan.**

Adresați-vă Comitetului executiv al Consiliului popular orășenesc Vulcan, singurul organ îndreptățit să vă soluționeze, în limita posibilităților, problema despre care ne scrieți.

PROIECT

LEGEA

remunerării după cantitatea și calitatea muncii în unitățile de stat

(Urmare din pag. a 5-a)

CAPITOLUL IV
Dispoziții comune și tranzitorii

ART. 180. — (1) Plata salariilor se face periodic, săptămînal, chenzinal sau lunar.

(2) Drepturile bănești cu caracter de salariu se plătesc înaintea oricăror obligații bănești ale unității.

(3) Salariul nu poate face obiectul unei tranzacții, renunțări sau limitări, orice asemenea acte fiind nule de drept; el nu poate fi urmărit sau reținut decît în cazurile și limitele prevăzute de lege.

(4) La încetarea raporturilor de muncă, plata drepturilor bănești cuvenite pînă la această dată se face în termen de cel mult 3 zile de la data încetării acestor raporturi.

(5) În caz de deces, drepturile bănești se plătesc în următoarea ordine: soțului supraviețuitor, copiilor sau părinților, iar în lipsa acestora altor moștenitori legali.

ART. 181. — (1) Prin salariu tarifar de încadrare se înțelege salariul tarifar stabilit pe baza prevederilor din rețelele tarifare pentru muncitori, din listele de funcții pentru personalul operativ și din nomenclatoarele de funcții pentru personalul de execuție tehnic, economic, de altă specialitate, pentru personalul de conducere, personalul funcționăresc, precum și pentru cel administrativ de întreținere și de pază, la care se adaugă majorările, precum și îndemnizațiile și sporurile care, potrivit dispozițiilor legale, se includ în salariul tarifar de încadrare.

În cazul personalului retribuit pe bază de cotă procentuală din unitățile unde, conform reglementărilor în vigoare li s-au stabilit salarii tarifare de calcul, aceste salarii se iau în calculul drepturilor care se acordă pe baza salariului tarifar de încadrare.

(2) Determinarea veniturilor ce se includ în salariul mediu, atunci cînd reglementările în vigoare prevăd acordarea unor drepturi pe baza acestui salariu, precum și a perioadelor ce se iau în considerare, se face de Ministerul Muncii și de Ministerul Finanțelor, de acord cu Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor.

ART. 182. — Orice remunerare trebuie să corespundă unei munci socialmente utile, efectiv prestate, fiecare salariat avînd dreptul, în conformitate cu art. 6 din lege, la un singur salariu. În cazuri excepționale, cînd cerințele economiei o impun, în anumite sectoare de activitate economico-socială se va putea aproba efectuarea, în afara programului de lucru, a unor munci remunerate cu ora sau în raport de lucrările executate, în conformitate cu normele legale în vigoare.

ART. 183. — În unitățile la care pentru unele activități volumul de muncă nu justifică folosirea integrală a unui salariat și nici nu există posibilitatea utilizării personalului din alte organizații de prestări specializate, se vor putea folosi persoane care vor fi retribuite cu sume fixe, reprezentînd cel mult un sfert din salariul tarifar al funcției îndeplinite, cu excepția cazurilor cînd prin lege se prevăd îndemnizații fixe care depășesc acest plafon. Remunerarea muncii astfel prestate nu are caracter de salariu. Funcțiile ce se pot ocupa în acest mod și cuantumul sumei fixe pentru fiecare dintre ele sînt prevăzute în anexele legii.

ART. 184. — (1) Salariile tarifare majorate cu 5 la sută, 10 la sută sau 15 la sută, stabilite în perioada de experimentare, conform prevederilor art. 4 din H.C.M. nr. 914/1968, își păstrează, în continuare, valabilitatea.

(2) Personalul care, conform prevederilor în vigoare, a fost încadrat la niveluri de salarii tarifare superioare față de cele prevăzute în anexele la prezenta lege, va primi în continuare salariile primite pînă acum cît timp rămîne în aceeași funcție, ori în funcții echivalente, sau pînă cînd prin majorarea salariilor tarifare diferența de salariu în minus se anulează.

Sporurile plătite, cu respectarea reglementărilor legale, se acordă pînă la data cînd personalul care a beneficiat de aceste sporuri își va schimba locul de muncă, categoriile de încadrare sau funcțiile îndeplinite.

(3) Personalul care beneficiază de alocația de stat pentru copii și de abonamente gratuite pentru transport va beneficia în continuare de aceste drepturi,la valorile plătite la data aplicării legii, chiar dacă noile salarii depășesc plafoanele de salarii, prevăzute în reglementările în vigoare.

(4) Personalul din sectoarele de activitate la care sporul de vechime se acordă pe baza unor reglementări anterioare, în care se prevăd fie stagii mai mici de muncă neîntreruptă în aceeași unitate, fie sporuri de valori mai mari decît cele stabilite prin lege, va beneficia în continuare de sporul primit pe baza acelor reglementări pînă cînd, pe baza prevederilor legii, va putea beneficia de un spor pentru vechime neîntreruptă în aceeași unitate egal sau mai mare decît cel avut. Personalul va beneficia de acest drept atît timp cît va lucra în aceeași unitate sau va trece în altă unitate, pe funcții ce aveau dreptul la sporul respectiv, în cadrul aceluiași sector de activitate și în condiții în care nu se întrerupe vechimea în muncă în aceeași unitate.

CAPITOLUL V
Dispoziții finale

ART. 185. — Organele de conducere ale unităților de stat aprobă salariile tarifare de încadrare, acordarea lunară a acestora în condițiile realizării integrale a sarcinilor stabilite, premiile și sporurile la salariu și celelalte drepturi legate de remunerarea muncii cuvenite personalului din unitățile respective, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale celorlalte dispoziții legale. Pentru cadrele care ocupă funcții de conducere a unităților, aceste drepturi se aprobă de organul ierarhic superior, care le-a numit în aceste funcții.

(2) În contractele colective de muncă se precizează formele de măsurare a muncii și de salarizare ce se utilizează în unități.

ART. 186. — Conducerile ministerelor, celorlalte organe centrale și comitetelor executive ale consiliilor populare, organele colective de conducere ale centralelor, întreprinderilor, instituțiilor și ale celorlalte unități răspund de aplicarea prevederilor legale stabilite în domeniul remunerării muncii, organizează controlul permanent al modului de aplicare a elementelor sistemului de salarizare și iau măsuri pentru realizarea unei eficiențe maxime în utilizarea lor.

ART. 187. — (1) Ministerul Muncii asigură și răspunde de aplicarea unitară pe ansamblul economiei a sistemului de salarizare și a celorlalte forme de cointeresare materială și dă îndrumări metodologice și de executare a prevederilor acestei legi și a celorlalte acte normative care se referă la remunerarea muncii.

(2) Ministerul Muncii împreună cu Ministerul Finanțelor, Comitetul de Stat al Planificării, Banca Națională a Republicii Socialiste România și cu celelalte organe imputernicite prin lege controlează modul de aplicare a dispozițiilor legale referitoare la remunerarea muncii, stabilesc măsurile ce se impun pentru eliminarea deficiențelor constatate și informează periodic Consiliul de Miniștri asupra rezultatelor obținute în aplicarea sistemului de salarizare, asupra deficiențelor ivite, precum și asupra măsurilor ce au fost luate.

În afară de controlul exercitat la unitățile de stat, Ministerul Muncii verifică în toate celelalte sectoare din economie, modul de aplicare a principiilor generale de remunerare a muncii prevăzute de această lege.

(3) În colaborare cu ministerele, celelalte organe centrale și cu comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, Ministerul Muncii efectuează studii și cercetări și elaborează, cu consultarea Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor, propuneri de perfecționare a elementelor sistemului de salarizare.

ART. 188. — Statele de funcțiuni pentru personalul ministerelor și celorlalte organe centrale precum și ale centralelor cu aparat propriu se vizează anual de Ministerul Muncii și Ministerul Finanțelor în limitele numărului de posturi aprobat și a fondului de salarii planificat.

ART. 189. — (1) Contestațiile împotriva deciziilor de acordare a drepturilor de salariu, referitoare la greșita aplicare a legii, sînt de competența organelor obștești de jurisdicție a muncii și, după caz, a organelor judecătorești.

(2) Soluționarea contestațiilor împotriva modului în care conducerea unității a acordat treptele de salarizare ori gradațiile, împotriva modului în care a stabilit diminuarea salariului tarifar în cazul nerealizării integrale a sarcinilor, precum și cu privire la acordarea premiilor sub formă de gratificații și a premiilor acordate în cursul anului pentru realizări deosebite, este de competența organului de conducere colectivă a unității sau a organului ierarhic superior dacă numirea personalului respectiv s-a făcut de către acest organ.

ART. 190. — (1) În afară de organele împuternicite prin lege nimeni nu are dreptul să modifice sau să completeze reglementările privind elementele sistemului de salarizare.

(2) Încălcarea cu vinovăție a dispozițiilor legale care stabilesc drepturile personalului sau acordarea unor drepturi necuvenite se sancționează disciplinar, penal sau material, potrivit legii.

ART. 191. — (1) Remunerarea personalului militar și civil din Ministerul Forțelor Armate și din Ministerul de Interne se stabilește pe baza principiilor generale ale sistemului de salarizare și se aprobă prin lege.

(2) Pentru personalul din celelalte unități din sectorul special, se aplică prevederile anexelor legii.

ART. 192. — (1) Dispozițiile privitoare la remunerarea muncii personalului încadrat în unitățile de stat se vor aplica, în mod corespunzător, și personalului salariat din organizațiile cooperatiste și din celelalte organizații obștești.

Nomenclatorul funcțiilor și clasele de salarizare ale personalului de execuție tehnic, economic, de altă specialitate, ale personalului de conducere, personalului funcționăresc, precum și ale celui administrativ de întreținere și de pază din aparatul uniunilor de creatori, ale altor asociații obștești, din filiale și din alte unități subordonate acestora, sînt prevăzute în anexele legii.

(2) Remunerarea muncii celor angajați în atelierele meșteșugarilor, a personalului casnic și altor categorii de personal angajate la persoane fizice se face cu respectarea principiilor prevăzute în legea de față, adaptate în mod corespunzător specificului acestui personal.

În vederea asigurării drepturilor ce îi se cuvin, Ministerul Muncii, prin direcțiile județene pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale, va exercita controlul de stat asupra modului cum se realizează aceste drepturi.

(3) Organizațiile cooperatiste și celelalte organizații obștești, pornind de la principiile și reglementările cu caracter general ale sistemului de salarizare prevăzute în lege, vor lua măsuri pentru adaptarea corespunzătoare a reglementărilor proprii privitoare la remunerarea muncii membrilor lor care își au locul de muncă permanent în cadrul unităților proprii ale organizațiilor respective.

ART. 193. — Prezenta lege intră în vigoare pe data de...

Pe această dată se abrogă Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Miniștri nr. 1051 din 1 august 1959, privind îmbunătățirea salarizării muncitorilor și a personalului tehnic-administrativ, Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Miniștri nr. 1053 din 1 august 1960 cu privire la pregătirea și promovarea cadrelor tehnice, economice și de cercetare științifică, precum și îmbunătățirea salarizării lor, Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Miniștri nr. 384 din 24 iunie 1964 cu privire la majorarea salariilor la toate categoriile de salariați, reducerea unor cote ale impozitului pe salarii și creșterea plafoanelor de salarii în funcție de care se acordă alocația de stat pentru copii, Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 914 din 4 mai 1968 privind experimentarea noului sistem de salarizare și majorarea salariilor, Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 151 din 19 februarie 1970 privind acordarea de premii din beneficiile realizate, precum și orice alte dispoziții contrarii.

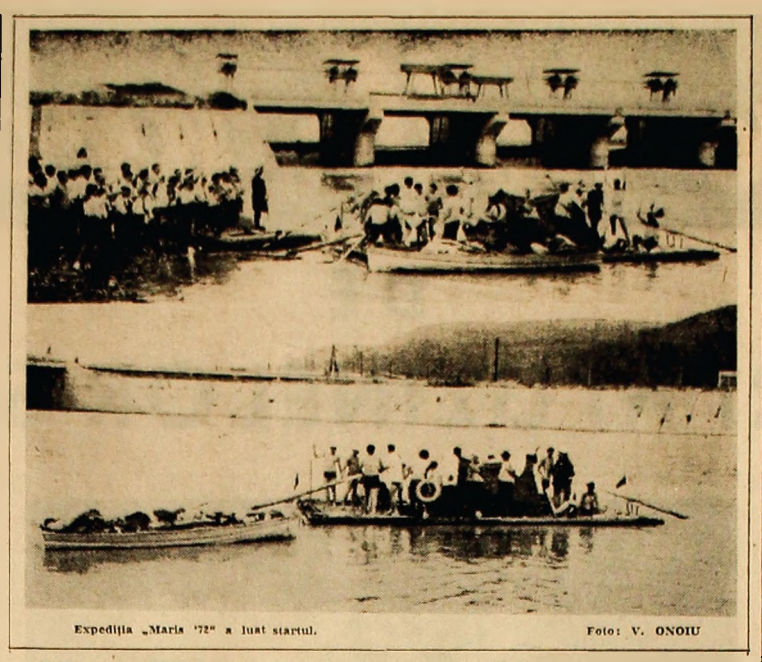

Expediția „Maris '72" a luat startul. Foto: V. ONOIU

„Maris'72"—o temerară expediție a pionierilor hunedoreni

Ne bucurăm de fiecare inițiativă utilă, de fiecare „faptă demnă de un viitor comunist" a copiilor noștri. Le admirăm istețimea minților și îndemînarea mîinilor. Modul în care iau naștere și se materializează aceste calități, ne face să ne gîndim că nicicînd ca în zilele luminoase ale socialismului n-au existat condiții atît de favorabile și stimulatoare, n-a existat o atît de atentă grijă pentru destinele tinerei generații. De aceea, recunoștința și mulțumirea celor ce acum se ridică, formîndu-se ca viitori constructori ai socialismului, se îndreaptă spre părintele drag nouă tuturor — partidul.

Am asistat deunăzi la una dintre cele mai temerare acțiuni întreprinse de pionieri, aflată în premieră pe țară. O acțiune care ne-a amintit că în timpuri trecute Mureșul oferea oamenilor de pe meleagurile pe care le străbătea un bun mijloc de transport. Plutăritul pe acest rîu era o îndeletnicire practicată cu regularitate întocmai celei de pe Siretul moldovean. Încercînd să parcurgă o parte a traseului bătut cîndva de locuitorii satelor Tisa, Pojoga, s.a., curajoșii pionieri de la Școala generală nr. 1 Deva au pornit într-o temerară expediție. Mijlocul de transport — o plută construită de ei înșiși. Traseul Mintia-Arad cu escale în mai multe localități. Scopul: vizitarea unor monumente istorice, întîlniri cu oameni ai muncii, cercetarea științifică a malurilor etc.

Echipajul, format din Dorin Adam, Ileana Chichirez, Gheorghe Nistor, Eugenia Durdun, Horia Jula, Viorel Florea, Cornel Moga, Cornelia Tipter, Florin Gidea, Corina Drăgan, Marius Manganu, Adrian Huiet, Constantin Popescu e însoțit de încercatul plutaș din Tisa, Traian Mariș și de cîțiva entuziaști profesori.

De la baza de agrement pentru tineret de la Șoimuș a Comitetului județean U. T. C., membrii echipajului s-au îmbarcat pe vasul „Sarqetia", în lovărășia părinților și colegilor, care i-a transportat pînă la Mintia. Emoțiile tuturor erau mari. Majoritatea călătoreau poate pentru prima dată pe un vas de agrement. Și poate cu toți laolaltă pozau aparatelor echipei de filmare a studioului Alexandru Sahia.

La Mintia, echipajul părăsește vasul pentru a participa la o educativă întîlnire cu conducători și muncitori ai colosului energetic de pe Mureș.

Urmează drumul lung, fără de pulbere. Despărțirea este entuziastă. Salutările cu mîinile, strigătele de bucurie pornesc de ambele părți. Pe cei aflați pe plută îi așteaptă zece zile de umblet pe apa la finele căruia frumosul Arad și ospitalierii săi pionieri îi vor aștepta pe hunedoreni cu flori, cîntîndu-le izbînda.

Pînă atunci vestile pe care le vom primi de la cei plecați le vom insera și în coloanele ziarului, într-un inedit jurnal de bord.

FILME

29 IULIE 1972

PETROȘANI — 7 Noiembrie: Aventuri la Marea Neagră, seriile I-II; Republica: Floarea de cactus; LONEA — Minerul: Secretul planetei maimuțelor; VULCAN: Pentru că se iubesc; BĂRBĂTENI: Moartea filatelistului; LUPENI — Cultural: Adio d-le Chips, seriile I-II; URICANI: Trenul.

Calendar

SIMBĂTĂ 29 IULIE 1972

Soarele răsare la ora 4,59 și apune la ora 19,44. Zile trecute din an — 211. Zile rămase — 155.

Televiziune

9,00 Deschiderea emisiunii. Telex;
9,03 Biblioteca pentru toți: Duiliu Zamfirescu;
9,40 Folclor din R.P. Ungară;
10,10 De vorbă cu gospodinele;
10,23 Tele-enciclopedia;
11,15 Emisiune de divertisment: Timișoara pe adresa dv. (I);
12,05 Telejurnal;
16,30 Deschiderea emisiunii de după-amiază. Emisiune în limba germană;
18,15 Ritm, tinerețe, dans;
19,00 Arta plastică: Retrospectivă Bob Bulgaru;
19,15 Publicitate;
19,20 1001 de seri;
19,30 Telejurnal;
20,00 Teleenciclopedia;
20,30 Festivalul național de muzică ușoară 1972. Selecțiuni din microrecitaluri;
21,10 Apartamentul (I). Serial distractiv de Dumitru Solomon și Rodica Toth;
22,10 Telejurnal;
22,40 Refrene lirice cu Gigi Marga, Denis Constantinescu și Luigi Ionescu.

VREMEA

PENTRU 24 DE ORE

Vremea va fi frumoasă și călduroasă, cu cerul variabil. Vîntul va sufla slab din sectorul sud-est. Temperatura minimă va fi cuprinsă între 14 și 17 grade, iar temperatura maximă între 26 și 29 grade.

PENTRU URMĂTOARELE DOUĂ ZILE

Vremea va fi frumoasă, dar instabilă, mai ales după-amiaza, cînd vor cădea averse de ploaie însoțite de descărcări electrice. Vîntul va sufla slab din sectorul vestic. Temperatura se menține ridicată.

PREȚURILE LA LEGUME-FRUCTE

Prin decizia nr. 256 din 28 iulie 1972 a Comitetului executiv al Consiliului popular al județului Hunedoara s-au stabilit prețurile de contractare și prețurile plafon de vînzare cu amănuntul la legume-fructe proaspete, valabile pentru comerțul socialist.

PRODUSELE	U/M	PREȚ CONTRACTARE — Calitățile: Extra	I	II	PREȚ PLAFON VÎNZARE — Calitățile: Extra	I	II
1. Ardei gras	kg	2,20	1,70	1,25	3,70	3,00	2,40
2. Ardei lung	„	2,70	2,00	1,50	4,10	3,10	2,40
3. Ardei gogoșari roșii	„	2,60	2,10	1,60	4,00	3,30	2,60
4. Cartofi vară	„	—	0,80	0,60	—	1,50	1,30
5. Castraveți salată	„	1,20	0,90	0,70	2,00	1,60	1,30
6. Ceapă uscată arpagic	„	—	1,60	1,40	—	3,00	2,50
7. Ceapă uscată apă	„	—	1,70	1,30	—	2,50	2,00
8. Conopidă	„	2,50	2,00	1,50	3,70	3,00	2,40
9. Dovlecei mijlocii	„	—	0,45	0,30	—	0,75	0,50
10. Dovlecei mari	„	—	0,20	—	—	0,40	—
11. Morcovi rădăcină	„	1,05	0,80	0,60	1,80	1,30	1,20
12. Pătrunjel rădăcină	„	—	1,50	1,20	—	2,50	2,00
13. Păstîrnac rădăcină	„	—	1,20	0,90	—	2,00	1,60
14. Țelină rădăcină	„	—	1,80	1,40	—	3,00	2,40
15. Usturoi uscat	„	—	6,00	4,80	—	8,00	7,10
16. Verdeață	„	—	2,00	—	—	3,00	—
17. Vinete	„	2,30	1,75	1,30	3,80	3,00	2,30
18. Struguri grupa E + S	„	4,40	3,30	2,55	7,30	6,00	4,50
19. Struguri grupa M	„	3,90	3,00	2,25	6,50	5,20	4,10
20. Struguri grupa O	„	3,50	2,70	2,00	6,00	4,70	3,70

CONDIȚIILE DE CALITATE PENTRU CASTRAVEȚII DE SALATĂ:

— Soiul „Bistrița" — cal. extra, lungime p.l. 20 cm; grosime p.l. 4 cm
— cal. I, lungime p.l. 25 cm; grosime p.l. 5 cm
— Restul soiurilor — cal. extra, lungime p.l. 12 cm; grosime p.l. 4 cm
— cal. I, lungime p.l. 16 cm; grosime p.l. 5 cm
— cal. a II-a, lungime p.l. 16 cm; grosime p.l. 6 cm

Pentru restul produselor, condițiile de calitate sînt prevăzute de STAS-urile în vigoare.
Se abrogă prețurile la morcovi per legătură.
Prețurile de contractare intră în vigoare la data de 1 august 1972, ora 0,01.
Prețurile de vînzare intră în vigoare la data de 3 august 1972, ora 6,00.
La restul produselor rămîn valabile prețurile stabilite anterior.

Unde mergem?

Sîmbătă 29 iulie

CASA DE CULTURĂ URICANI. În sala mică, la ora 19,30, o seară cu temă etică — „Comportarea în societate".

CLUBURI — LUPENI. La ora 19.00 o acțiune actuală și cu conținut instructiv-educativ: „Preocuparea tinerilor uteciști pentru îndeplinirea sarcinilor de plan. Comportarea în societate, element fundamental în definirea personalității", urmată de un program artistic și o seară distractivă;

VULCAN: La ora 18, o seară cultural-educativă dedicată salariaților de la Fabrica de stîlpi hidraulici din localitate.

Semifinala interzonală a „Cupei Davis"— la București

După cum s-a mai anunțat, în zilele de 4, 5 și 6 august, pe terenurile clubului sportiv „Progresul" din Capitală, se va desfășura întîlnirea internațională de tenis dintre echipele României și Australiei, contînd ca semifinală interzonală a „Cupei Davis".

În vederea acestei întîlniri, federația română a alcătuit următoarea formație: Ilie Năstase, Ion Țiriac, Petre Mărmureanu și Ion Santei.

LOTO

Rezultatele tragerii din 28 iulie 1972:

Extr. 1: 28. 55. 63. 88. 84. 51. 14. 58. 50.

Fond de premii: 449 136 lei.

Extr. a II-a: 34. 19. 53. 64. 71. 72. 7.

Fond de premii: 520 560 lei.

MICA PUBLICITATE

VIND Moskvici 408, alb, 29 000 km, str. Vilelor, nr. 12 Petroșani.

PIERDUT legitimație de serviciu pe numele Ioan Teodor, eliberată de E.M. Livezeni. O declar nulă.

VIND Trabant 601, Vulcan, str. Gării, nr. 7.

PIERDUT legitimație de serviciu pe numele Dancu Constantin, eliberată de E.M. Livezeni. O declar nulă.

Accidente rutiere generate de oboseala omului de la volan

AGENDA CIRCULAȚIEI

Specialiștii au calculat că cel puțin o pătrime a accidentelor de circulație — și acestea se mențin într-un număr apreciabil cu consecințe nefaste pentru participanții la traficul rutier — ar putea fi prevenite dacă conducătorii vehiculelor ar ști cum să se comporte la volan. Conducerea autovehiculului nu înseamnă a ști să te miști pe direcție, să virezi, să oprești sau să te deplasezi cu peste 100 km la oră pe drum. A fi stăpîn pe volan înseamnă să cunoști temeinic regulile de circulație și să le respecți, să ai răbdarea necesară pînă la dobîndirea unor reflexe și deprinderi necesare evitării pericolelor neașteptate care se întîlnesc adesea pe drumurile publice și mai ales să conduci autovehiculul destins și odihnit.

Oboselii i se dă o mică atenție de către majoritatea automobiliștilor, fie ei amatori sau profesioniști, poate avînd credința falsă că la volan te odihnești sau poate că nu se cunosc consecințele unor accidente a căror cauză a fost oboseala.

Oboseala este consecința muncii, la rîndul ei avînd două forme: una dinamică și alta statică, ambele avînd efecte în timpul conducerii. Considerăm ca predominantă munca statică pe timpul cît omul este la volan deoarece șoferul este într-o poziție statică. În această poziție o mare parte a corpului omenesc se află uneori ore îndelungate sub o presiune continuă, prin aceasta oxigenarea musculaturii fiind greoaie, obosind intens. Prevenirea oboselii conducătorului auto se face prin pauze la fiecare oră de conducere în care se recomandă părăsirea autovehiculului și mișcări în aer liber.

La această formă a muncii se adaugă concentrarea permanentă a atenției, încordarea datorită circulației intense din drumul public, obosind mai mult sistemul nervos. Așa se explică faptul că pentru cursele lungi soferilor profesioniști li se stabilește un program de deplasare pentru fiecare zi în parte.

Controalele efectuate pe această temă au dus la concluzia că majoritatea conducătorilor auto nesocotesc acest program și cu atît mai mult cei amatori care-și fac singuri programul de deplasare.

Și consecințele nu se lasă așteptate.

Autotractorul cu șea nr. 21 HD 1314 era condus de către șoferul Mircea Șoica pe șoseaua Lupeni-Petroșani. Ajungînd în orașul Vulcan, într-o curbă accentuată, acesta nu reduce viteza de rulare a autovehiculului, din care cauză părăsește sensul de mers și se răstoarnă în partea stîngă a drumului. În același moment, pe acea parte a drumului circula regulamentar un grup de persoane, care a fost surprins de către autotractor în răsturnare. Dintre acestea, 3 au decedat pe loc, iar cea de a patra în spitalul din localitate, după circa 2 ore.

Autovehiculul aparține Centrului de legume și fructe Petroșani și se înapoia dintr-o cursă în care șoferul condusese timp de 20 ore, fapt ce a contribuit la obosirea conducătorului, acesta nemaiputînd menține controlul vehiculului. După accident Șoica Mircea a încercat să dispară de la locul faptei, dar a fost indentificat și reținut, pentru a-și primi pedeapsa.

Acesta este unul dintre accidentele care se datoresc totalei nesocotințe, șoferii circulînd cu viteze mult superioare celor admise de lege, mai ales acolo unde configurația terenului, a drumurilor prezintă curbe, deniveleri accentuate, ori conduc autovehicule timp îndelungat fără pauze pentru odihnă.

Un alt caz: în ziua de 10 iulie 1972, la intersecția șoselei Spini-Orăștie cu drumul spre localitatea Mărtinești, proprietarul autoturismului R-16, cu nr. de înmatriculare 1 TM 5869, tehnicianul Boia Francisc, a plecat spre București în jurul orei 3 dimineața. Mersul monoton al autovehiculului pe un drum fără circulație la acea oră, precum și oboseala conducătorului, au determinat adormirea la volan, din care cauză s-a lovit de un podeț din afara carosabilului, răsturnîndu-se.

În același moment autoturismul a luat foc, arzînd complet atît acesta cît și obiectele, lucrurile care se găseau în autovehicul.

Sînt două accidente datorate ignorării oboselii de la volan.

Pentru depistarea contravenienților la regulile de circulație, a celor care prezintă pericol pentru siguranța circulației au fost dirijate autovehicule ale miliției pe toate arterele de circulație, folosindu-se aparatură radar și de fotografiat automat în scopul de a preveni astfel de evenimente. Este un motiv în plus ca toți conducătorii auto să respecte întocmai regulile de circulație.

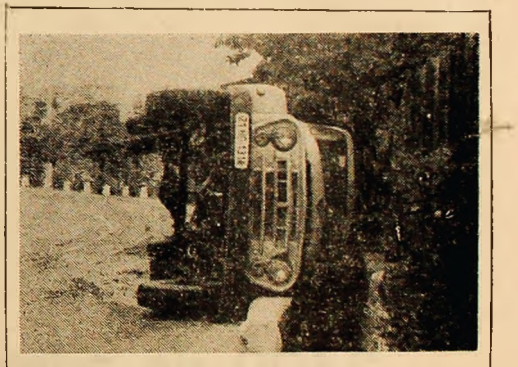

Aspect de la locul accidentului petrecut în orașul Vulcan.

Spitalul Unificat Petroșani

angajează prin concurs

în condițiile prevederilor Legii nr. 1/1971 și Legea nr. 22 1969 următorul personal:

- *contabil principal*
- *achizitor de materiale*
- *intendent secția pediatrie*

Concursul va avea loc în data de 5 august 1972, ora 10 dimineața, la sediul unității.

Cererile se vor depune pînă la data de 29 iulie 1972, ora 15.

Redacția și administrația ziarului: Petroșani, strada Republicii Nr. 90, telefon: 1662 Tiparul — Întreprinderea poligrafică Hunedoara — Sub unitatea Petroșani 40 396